

KUOPIO

Tilinpäätös 2025

Sivistyslautakunnan alaiset palvelut

Sisällys

Sivistyslautakunnan alaiset palvelut	3
Varhaiskasvatuspalvelut	6
Perusopetus ja nuorisopalvelut	22
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö.....	36
Selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta	47
HTV- ja sairauspoissaoloseuranta Sivistyslautakunnan alaisten palveluissa	49
Käyttötalousosan toteutuminen.....	50
Koulukohtaiset kustannukset 2025 euroa/ oppilas.....	51
Diagrammit	53

Sivistyslautakunnan alaiset palvelut

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Toiminta

Valtuuston keväällä 2024 hyväksymiä talouden tasapainotusohjelman toimenpiteitä on jo viety koko vuoden ajan käytäntöön. Näitä toimenpiteitä varhaiskasvatuksessa ovat olleet varahenkilöiden vähentäminen, 3+1 -mallin laajentaminen kaikkiin yksiköihin, avustajien vähentäminen, apulaisjohtajien siirtyminen lapsiryhmätyöhön, aukioloaikojen lyhentäminen, avoimen varhaiskasvatustoiminnan supistaminen, käyttöasteen nostaminen sekä varhaiskasvatuksen hallinnon tehostaminen yksiköiden hallinnollisten yhdistämisten kautta.

Palveluverkkoselvityksen lisäksi edellyttämää verkostosuunnitelmaa laadittiin nopeutetulla aikataululla oman työn ohessa. Jo pitkään jatkunut selvitys- ja suunnitelmatyö tuotti haasteita perusopetuksen järjestämiselle. Selvittäminen, tietopyynnöt, laskelmat, valmistelu, lisäselvitykset ja suunnittelu ovat vaatineet merkittävän osan työajasta, mistä johtuen perusopetuksen kehittäminen on ollut suurelta osin jäissä. Hanketoimintaa on lisäksi karsittu osana talouden tasapainotusohjelmaa.

Syksyllä 2024 aloitettu 3+1 mallin pilotointi yhdeksässä päiväkodissa jatkui kevään 2025 ajan. Malli laajennettiin kaikkiin kunnallisiin yksiköihin syksyn 2025 aikana. Mallissa osaan lapsiryhmistä on lisätty lastenhoitaja neljänneksi kasvatusvastuulliseksi työntekijäksi. Mallissa tavoitteena on vaikuttaa lasten tarvitseman tuen toteutumiseen, suunnitteluajan (SAK) toteutumiseen, henkilöstön poissaolojen sijaisratkaisuihin, henkilöstön työhyvinvointiin, sijaiskuluihin ja työvuorosuunnitteluun.

Haasteita aiheutti myös henkilöstön saatavuusongelma maaseutualueilla ja huoli opetuksen laadun ja oppilaiden yhtäläisten oikeuksien toteutumisesta. Erityisesti aineenopetuksen järjestäminen on ongelmallista, kun opettajille ei riitä työtä yhden koulun opetustunneista vaan opettajat joutuvat kiertämään kouluilla saadakseen työmääränsä kokoon. Tästä johtuen opettajat siirtyvät helposti isompiin yksiköihin, mikä lisää henkilöstön vaihtuvuutta maaseudulla.

Oppimisen tuen uudistukseen varauduttiin monin tavoin, muun muassa kehittämällä oppimisen tuen koordinaatiota. Sairaalaopetuksen konsultoivat erityisopettajat kiersivät kouluilla. Laaja alueellinen perusopetuksen henkilöstön kehittämisen toimintamallin uudistamishanke jatkui Itä-Suomen yliopiston ja Pohjois-Savon kuntien kanssa tehtävällä yhteistyöllä.

Nuorisopalvelujen tiimirakennetta ja koulunuorisotyötä kehitettiin. Nuorisopalvelut oli aktiivisesti mukana Wörtti-hankkeen kehittämistyössä ja uudenlaisen syrjäytymisvaarassa olevien nuorten kohtaamisen toimintamallin luomisessa. Nuorisopalvelut osallistui talouden tasapainotusohjelman toimeenpanoon muun muassa vähentämällä yhden henkilötyövuoden. Etsivän nuorisotyön valtionrahoituksen leikkaus vaikeutti edelleen etsivän nuorisotyön järjestämistä.

Kuopiossa toimii kuusi päivälukiota ja aikuislukio. Päivälukioissa toimii yleislinjojen lisäksi valtakunnallisen erityistehtävän (IB, musiikki, tanssi ja urheilu) sekä painotuksen (Ilmaisutaito ja bisnes) linjat. Aikuislukiossa toimii aikuisten iltalinjan lisäksi TUVA-koulutus. Lisäksi aikuislukio toteuttaa kaksoistutkintoa yhdessä Savon ammattiopiston kanssa. Savilahdessa annettavan opetuksen toimintamalli on herättänyt kiinnostusta ja opiskelijamäärät ovat kasvaneet. TUVA-koulutuksessa aloituspaikkoja on lisäyksen jälkeen 80 ja TUVA on ollut täysi. Ammattiopiston kanssa on tehty yhteistyötä myös TUVA-koulutuksen kehittämisessä. Keskustan lukioihin oli 100 hakijaa enemmän kuin edellisvuona ja selvästi enemmän hakijoita (ensisijaisia 962) kuin aloituspaikkoja (785), kun taas maaseutulukioissa jäi 18 paikkaa täyttämättä. Tämä vaikuttaa palveluverkon tasapainoon. Aloituspaikkoja lisättiin 12 ja niitä pyritään myös lisäämään jatkossa.

Jynkän ja Pyörön päiväkodit valmistuivat alkusyksystä. Pirtin koulun uudisrakennus eteni harjannostajaisiin loppuvuonna 2025. Minna Canthin koulun suunnittelu jatkui toteutusvaiheella ja rakentaminen etenee aikataulussa.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Sivistyslautakunnan alaisten palveluiden toimintakatteen toteutuma oli 99,8 %, alitusta tuli 0,5 milj. euroa.

Toimintatuotot toteutuivat 107,4 %, ylitystä tuli 1,0 milj. euroa. Myynti- ja maksutuotot paranivat talousarvioon nähden ennakoitua paremmilla laskennallisilla kotouttamiskorvauksilla, loma-ajan hoidon ja iltapäivätoiminnan laskutuksesta hyvinvointialueelle sekä lukiopalveluiden kaksoistutkintolaisten laskutuksesta. Myös kotikuntakorvaukset olivat viime vuotta suuremmat. Hanketoiminta väheni edellisestä vuodesta ja talousarviosta. Kelan maksamaa työterveyshuollon korvaus pysyi lähes viime vuoden tasolla.

Toimintakulujen toteuma oli 100,2 %, ylitystä tuli 0,4 milj. euroa. Henkilöstökulut ylittivät talousarvion -1,7 milj. eurolla. Varhaiskasvatuksen henkilöstökuluissa tuli ylitystä talousarvioon -0,5 milj. euron verran, vaikka henkilöstökulut pienenevät edellisestä vuodesta 1,2 milj. eurolla. Varhaiskasvatuksen henkilöstökuluihin kohdistui suuri tasapainotusmäärä, jota saatiin hyvin toteutettua. Varhaiskasvatuksessa syksyllä aloitettu pilottikokeilu ja tarkempi avustajaresurssin jako pienensi henkilöstökuluja edelliseen vuoteen verrattuna. Myös perusopetuksessa henkilöstökustannukset jäivät talousarviosta 0,3 milj. euroa, sillä hanketoiminta on pienentynyt. Sen sijaan lukiopalveluissa henkilöstökulut ylittyivät -1,0 milj. eurolla, sillä kaksoistutkintolaisten opetuksen kustannukset ja neljännen vuosiluokan opetuksen kustannukset olivat talousarviossa alakantissa.

Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluseteliin tehtiin indeksikorotus elokuussa 2025 ja toteuma oli talousarvion mukainen. Kelan maksaman kotihoidon tuki avustuksissa väheni edellisestä vuodesta ja talousarviosta.

Palveluostoissa säästöä saatiin tietohallinnon kuluissa kaikilla vastualueilla, samoin kiinteistöhuollon kustannukset jäivät talousarviosta. Työterveyskulut pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna monen kasvuvuoden jälkeen.

Kalustoinvestointimäärärahan käyttö vuonna 2025 oli -1 611 022 €, toteutuma talousarvioon (-1 755 000 €) nähden 92 %. Koneiden ja kalusteiden toteuma oli 88 % ja tietokone- ja viestintälaitteiden toteuma 99 %. Suurimmat hankinnat kohdistuivat uusien Pyörön ja Jynkän päiväkotien kalustamiseen. Muita kone- ja kalustohankintoja on tehty mm. oppilasmäärien kasvun, tilojen toimintamuutosten, opetussuunnitelman mukaisten ja turvallisuusmääräyksien täyttävien teknisen työn koneiden osalta. Myös työympäristön ergonomian mukaisia kalusteita ja nuorisopalveluiden tiloja on täydennetty. Kalustoinvestointimäärärahoissa säästettiin hyödyntämällä mm. kalustekiertoa ja vanhojen kalusteiden kunnostamista.

Kasvun ja oppimisen palvelualueella oli käynnissä vuoden 2025 aikana yhteensä n. 50 hanketta, joista avustuksia kirjautui tuloksi 2,6 milj. euroa. Avustuksia siirrettiin 0,9 milj. euroa käytettäväksi vuodelle 2026.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

- Toteutettu osana toimialan johtotiimin sekä opetuspalvelujen johtotiimin työskentelyä sekä talouden ja toiminnan seurantaa ja raportointia.
- Talouden tasapainottamisohjelman mukaiset toimenpiteet on toimeenpantu suunnitellusti ja ajallaan.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

- Toteutettu osana toimialan johtotiimin sekä opetuspalvelujen johtotiimin työskentelyä sekä talouden ja toiminnan seurantaa ja raportointia.
- Varautumissuunnitelma äkillisiin poikkeustilanteisiin on laadittu

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

- Henkilöstön poissaolot ovat vähentyneet.

Sivistyslautakunnan alaiset palvelut 1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Myyntituotot	3 161	1 341	4 502	5 645	1 143	125,4 %
Maksutuotot	3 981	17	3 998	4 250	252	106,3 %
Tuet ja avustukset	5 544	-1 378	4 166	3 637	-529	87,3 %
Muut toimintatuotot	439	20	459	557	98	121,3 %
Vuokratuotot	370	69	439	376	-63	85,6 %
Muut tuotot	69	-49	20	181	161	905,9 %
TOIMINTATUOTOT	13 125		13 125	14 089	964	107,3 %
Palkat ja palkkiot	-113 500	-664	-114 164	-115 091	-927	100,8 %
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-23 514	183	-23 331	-24 045	-715	103,1 %
Muut henkilösivukulut	-3 382	-20	-3 403	-3 494	-92	102,7 %
Henkilöstökulut	-140 396	-502	-140 897	-142 631	-1 733	101,2 %
Palvelujen ostot	-50 023	-1 329	-51 352	-50 575	777	98,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 382	207	-4 175	-3 969	206	95,1 %
Avustukset	-4 321	505	-3 816	-3 584	232	93,9 %
Muut toimintakulut	-61 078	-240	-61 318	-61 226	92	99,9 %
Vuokratulut	-60 914	-250	-61 164	-61 054	110	99,8 %
Muut kulut	-164	10	-155	-172	-18	111,5 %
TOIMINTAKULUT	-260 200	-1 359	-261 558	-261 986	-428	100,2 %
TOIMINTAKATE	-247 075	-1 359	-248 433	-247 897	537	99,8 %

Varhaiskasvatuspalvelut

Kasvatusjohtaja Marika Savukoski

Toiminta

Valtuuston keväällä 2024 hyväksymiä talouden tasapainotusohjelman toimenpiteitä on jo viety koko vuoden ajan käytäntöön. Näitä toimenpiteitä varhaiskasvatuksessa ovat olleet varahenkilöiden vähentäminen, 3+1 -mallin laajentaminen kaikkiin yksiköihin, avustajien vähentäminen, apulaisjohtajien siirtyminen lapsiryhmätyöhön, aukioloaikojen lyhentäminen, avoimen varhaiskasvatustoiminnan supistaminen, käyttöasteen nostaminen sekä varhaiskasvatuksen hallinnon tehostaminen yksiköiden hallinnollisten yhdistämisten kautta.

Syksyllä 2024 aloitettu 3+1 mallin pilotointi yhdeksässä päiväkodissa jatkui kevään 2025 ajan. Malli laajennettiin kaikkiin kunnallisiin yksiköihin syksyn 2025 aikana. Mallissa osaan lapsiryhmistä on lisätty lastenhoitaja neljänneksi kasvatusvastuulliseksi työntekijäksi. Mallissa tavoitteena on vaikuttaa lasten tarvitseman tuen toteutumiseen, suunnitteluajan (SAK) toteutumiseen, henkilöstön poissaolojen sijaisratkaisuihin, henkilöstön työhyvinvointiin, sijaiskuluihin ja työvuorosuunnitteluun.

Varhaiskasvatuksessa henkilöstön sairauspoissaolot laskivat hieman vuoden aikana. Laadukkaan varhaiskasvatuksen toteuttamisen kannalta ongelmia ja huolta aiheuttaa niin sijaisten kuin pätevän henkilöstön heikko saatavuus rekrytoinneissa. Erityisesti varhaiskasvatuksen erityisopettajien, opettajien ja sosionomien saatavuudessa on ongelmia. Yhteistyötä on tiivistetty mm. Itä-Suomen yliopiston ja Savonia AMK:n kanssa erilaisten koulutuspolkujen kehittämiseksi varhaiskasvatuksen kandi- ja maisterikoulutuksiin sekä sosionomikoulutuksiin. Henkilöstörakenteen muutosta vuoteen 2030 on tehty muuttamalla avoimeksi tulleet lastenhoitajan tehtävät joko varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin tehtäviksi.

Varhaiskasvatuspalveluiden kysyntä vaihtelee alueittain. Suurin pula varhaiskasvatuspaikoista on ollut eteläisessä Kuopiossa, erityisesti Hiltulanlahden alueella, jonne valmistui vuoden lopussa uusi yksityinen päiväkotikoti Leinikki helpottamaan hoitopaikkapulaa. Jynkän ja Pyörön uudet päiväkodit otettiin käyttöön elokuussa 2025. Syksyllä 2025 valmisteltiin palveluverkostosuunnitelmaa, jossa yhtenä osana selvitetään varhaiskasvatuksen tulevaisuuden palveluverkkoa.

Varhaiskasvatuksessa digitaalisia palveluja on kehitetty Edlevo-järjestelmän käyttöönoton avulla. Digitaalisen teknologian (esim. laitteet ja AV-tekniikka) päivitystä on tehty huomioiden pedagogiikka ja varmistaen samalla tietoturvallisuus. Digiopetusta on pystytty toteuttamaan lapsiryhmiin saatujen laitteiden avulla. Digitaalisten palveluiden yhteistyötä on tiivistetty ja kehitetty palvelualueen sisällä kasvun ja oppimisen palvelualueen yhteisen ICT johtoryhmän avulla.

Esiopetuksessa otettiin käyttöön oppimisen tuen uudistus syksyllä 2025. Oppimisen tukea ja lasten tuen asioita valmistellaan ja kehitetään nivelvaiheiden jatkumona varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle saakka. Esiopetuksessa valmisteltiin vuonna 2026 käyttöön otettavaa paikan osoittamista entisen esiopetuspaikan hakemisen sijasta.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Varhaiskasvatuspalveluiden toimintakatteen toteuma oli 99,4 % 0,5 milj. euroa alle talousarvion.

Toimintatuottojen toteuma oli 111,2 % ylitystä tuli 0,5 milj. euroa. Päivähoidon laskutus muilta kunnilta ja kotouttamiskorvaukset olivat arvioitua suuremmat. Myös kelan korvaus työterveyskuluihin oli 0,2 milj. euroa talousarviota suurempi. Päivähoidon maksutuotot laskivat hieman.

Toimintakulujen toteuma oli 99,9 % alitusta oli 0,1 milj. euroa talousarviosta. Henkilöstökuluihin kohdistui 2,0 milj. euron tasapainotustoimet vuodelle 2025. Tavoitteesta jäätin hiukan, mutta henkilöstökulut laskivat edellisestä vuodesta -1,2 milj. euroa. Syksyllä 2024 aloitettu 3+1 toimintamalli ja syksyllä 2025 se laajentui kaikkiin yksiköihin. Avustajapalveluihin kiinnitettiin enemmän huomiota, mikä hillitsi henkilöstökuluja.

Palveluostoihin tuli kasvua yksityisen päivähoiton palveluseteliostoista 0,9 milj. euroa, mikä oli talousarvion mukainen. Työterveyskulut pienenevät viime vuodesta 0,3 milj. euroa, kiinteistöhuoltokustannukset 0,2 milj. euroa ja esiopetuksen kuljetuskustannukset 0,1 milj. euroa talousarviota pienemmät.

Kotihoidon tuki on laskenut vuosittain ja vuonna 2025 lasten kotihoidon tukea maksettiin 0,2 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Muutoksen ennakointi on vaikeaa, mutta arvio on, että summa tulee vakiintumaan nykyiselle tasolle.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

- Talouden tasapainottamisohjelman mukaiset toimenpiteet on toimeenpantu suunnitellusti ja ajallaan.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

- Varautumissuunnitelma äkillisiin poikkeustilanteisiin on laadittu

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

-

Varhaiskasvatus 1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Myyntituotot	205		205	598	393	291,7 %
Maksutuotot	3 346		3 346	3 272	-74	97,8 %
Tuet ja avustukset	554		554	654	100	118,1 %
Muut toimintatuotot				38	38	
Vuokratuotot				5	5	
Muut tuotot				33	33	
TOIMINTATUOTOT	4 105		4 105	4 563	458	111,2 %
Palkat ja palkkiot	-42 378	-352	-42 730	-42 925	-195	100,5 %
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-8 793	57	-8 736	-9 118	-382	104,4 %
Muut henkilösivukulut	-1 264	-11	-1 275	-1 327	-53	104,1 %
Henkilöstökulut	-52 435	-306	-52 741	-53 370	-630	101,2 %
Palvelujen ostot	-26 181	-500	-26 681	-26 640	41	99,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-509		-509	-402	107	78,9 %
Avustukset	-4 200	500	-3 700	-3 462	238	93,6 %
Muut toimintakulut	-17 307	-65	-17 372	-17 215	157	99,1 %
Vuokratulut	-17 275	-65	-17 340	-17 174	166	99,0 %
Muut kulut	-32		-32	-41	-9	129,5 %
TOIMINTAKULUT	-100 632	-371	-101 003	-101 090	-87	100,1 %
TOIMINTAKATE	-96 527	-371	-96 898	-96 527	371	99,6 %

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia	Asiakastyytyväisyyskyselyt	Varhaiskasvatuksessa toteutetaan vuosittain asiakastyytyväisyyskysely, jonka vastausten pohjalta kehitetään toimintaa.	Asiakastyytyväisyyskyselyitä toteutettiin keväällä ja syksyllä 2025. Tuloksia on käsitelty yksiköissä ja niiden pohjalta kehitetään palveluja.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Tilojen käyttöä mahdollistetaan kaupunkilaisille.	Osa päiväkotien saleista on kuntalaisten käytössä.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta lähtien. Varhaiskasvatus on mukana Liikkuva varhaiskasvatusohjelmassa ja yksiköissä on Liikuntamyötääjät innostamassa lapsia ja henkilöstöä liikkumaan.	Varhaiskasvatuksen liikuntamyötääjät ovat jatkaneet toimintaa. Liikuntamyötääjät ovat innostaneet yksikkönsä lapsia ja henkilöstöä liikkumaan, minkä lisäksi he ovat kehittäneet osaltaan toimintaa.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Vahvistetaan henkilöstön osaamista puheeksi ottamiseen sekä asiakkaiden kohtaamiseen.	Koulutusta järjestetään sekä kaupungin että hyvinvointialueen kautta.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Varhaiskasvatuksen opettajille ja erityisopettajille järjestetään Nepsy-koulutusta. Provakatoimintaa laajennetaan edelleen siten, uusia yksiköitä liittyy toimintaan mukaan vuosittain.	Koulutussuunnitelma toteutui suunnitelman mukaisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokemus yksinäisyys Aikuisten kokemus yksinäisyys	Varhaiskasvatuksen pedagogisena painopisteenä on vuosina 2022–2025 vuorovaikutus- ja tunnetaidot. Varhaiskasvatustoiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa edistetään lasten vuorovaikutustaitoja ja syrjäytymisen ehkäisemistä.	Toiminnassa on huomioitu pedagoginen painopiste ja henkilöstön koulutuksia on toteutettu suunnitelman mukaisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Varhaiskasvatustoiminta toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Toiminnan toteutumista arvioidaan käyttöönotetun sähköisen varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä (Valssin) avulla.	Varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toiminnan toteutumista on arvioitu aikataulun mukaisesti. Arvioinnin tuloksia on käsitelty yksiköissä.	Etenee suunnitellusti / Valmis

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUPIOIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky Alueelle jäävien valmistuneiden osuus	Kuopiossa on laadittu kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma, jonka tavoitteena on varmistaa laadukas kasvatus ja opetus sekä tukea lasten ja nuorten hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintojen loppuun.	Konkreettisia toimenpiteitä edistetään arkityön ohessa.	Etenee hitaasti / osittain

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävä sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin			Oppilaitosyhteistyötä on tiivistetty yli alueellisesti tavoitteena löytää uusia koulutuspolkuja varhaiskasvatuksen tutkintoihin. Lisäksi on vastattu kansallisiin kyselyihin koulutuksen sisältöjen kehittämisestä työelämän tarpeita vastaavaksi.	Etenee suunnitellusti / Valmis
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Tehdään yhteistyötä eri kaupunkien ja yhteistyötahojen sekä kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa.	On osallistuttu kansallisiin verkostoihin ja laajennettu kuntayhteistyötä erityisesti lähikuntien ja verrokkikuntien kanssa. Yhteistyö ystävyydekaupunkien kanssa on ollut vähäistä.	Etenee suunnitellusti / Valmis

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävä sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaista kestävän elämäntavan mukaista kasvatusta ja toimintaa.	Varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti on tuettu lasten hyvinvointia, turvallisuutta ja kestävää elämäntapaa sekä huomioitu tämä kaikessa toiminnassa. Yhteistyösopimuksissa on pyritty nostamaan esille vastuullisuus ja kestävä elämäntapa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävänä sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ - ekv / as)	Toiminnassa pyritään edistämään ja huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet.	Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan kaikessa toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Kiinnitämme lasten kanssa huomiota ruokahävikkiin ja ohjaamme lapsia välttämään ruokahävikin syntyä.	Lasten kanssa on kiinnitetty huomiota ruokahävikkiin yhteistyössä ruokapalvelujen kanssa. Suunnitellaan lisäkoulutusta henkilöstölle mm. Sapere-mallista.	Etenee suunnitellusti / Valmis

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävänä sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Varhaiskasvatuspalveluiden sähköisen asioinnin kehittäminen jatkuu Edlevo -asiakastietojärjestelmän käyttöönoton yhteydessä.	Asiakastietojärjestelmän muutos Efficasta Edlevoon on edelleen kesken. Henkilöstöä on koulutettu uuden järjestelmän käyttöön.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Varhaiskasvatuksen asiakastytytyväisyyskysely toteutetaan vuosittain.	Asiakastytytyväisyyskysely on toteutettu keväällä ja syksyllä 2025. Kaupungin kotisivuilla on palautelinkki asiakkaiden käyttöön.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien lapsivaikutusarviointien määrät	Varhaiskasvatuksessa toiminnan toteuttamisessa ja kehittämisessä huomioidaan lapsivaikutukset. Päätöksenteon yhteydessä laaditaan lapsivaikutusten arviointi.	Lapsivaikutusten arviointia on tehty osana vaikutusten arviointia.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Maaseutuvaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen maaseutuvaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien maaseutuvaikutusarviointien määrät		Maaseutuvaikutusten arviointia tehdään osana päätöksentekoprosessia.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Varhaiskasvatuksessa lisätään yhteistyötä oppilaitosten kanssa osaavan työvoiman saamiseksi. Rekrytointiprosesseissa huomioidaan työnantajakuvan vahvistaminen.	Oppilaitosyhteistyötä tehdään osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseksi ja henkilöstön osaamisen vahvistamiseksi.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Varhaiskasvatusyksiköiden suunnittelu- ja arviointi toteutetaan pedagogisen johtamisen vuosikellon mukaisesti. Henkilöstö osallistetaan kehittämistyöhön.	Toimintaa on toteutettu pedagogisen johtamisen vuosikellon mukaisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Varhaiskasvatusyksiköiden johtajilla on esihenkilöiden työhyvinvointiryhmä, joka suunnittelee ja toteuttaa säännöllisesti työhyvinvointia tukevaa toimintaa.	Työhyvinvointi on huomioitu esihenkilökokouksissa ja työhy- ryhmä on järjestänyt toimintaa.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	Henkilöstölle järjestetään vain välttämätöntä täydennyskoulutusta.	Henkilöstölle on järjestetty koulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti sekä etä-että lähikoulutuksena. Haasteena on ollut henkilöstön vaikeus päästä osallistumaan koulutuksiin sijaispulan ja talouden tasapainotuksen vuoksi.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Lisäämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely	Varhaiskasvatuksessa yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain.	Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat on päivitetty.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumia.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät	Hallinnollista työtä tekeville mahdollistetaan etätyön tekeminen.	Hallinnon työntekijät sekä yksiköiden johtajat ovat tehneet osittain etätyötä kaupungin ohjeiden mukaan.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä € / asukas	Osallistutaan palveluverkkoselvityksen tekemiseen.	On osallistuttu eri työryhmissä palveluverkkoselvityksen ja palveluverkkosuunnitelman laadintaan.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestävyyden mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntää ja tarvetta seurataan ja palveluverkostoa kehitetään sen mukaisesti.	Verkostoa kehitetään yhdessä muiden palvelualueiden kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

TUNNUSLUVUT

Suorituskykymittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	30.6.2025	30.9.2025	TP 2025
Päiväkotien täyttöaste / haja-asutusalue (%) ★	96	95	96	97	95	90
Päiväkotien täyttöaste / taajama-alue (%) ★	99	96	99	97	94	91

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	30.6.2025	30.9.2025	TP 2025
Varhaiskasvatuksen toimintamenot 0–6-vuotiaasta lasta kohden (€) ★	13 600	13 645	13 628	6 711	10 223	13 572

Vaikuttavuusmittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	30.6.2025	30.9.2025	TP 2025
Varhaiskasvatukseen osallistuminen 0–6-vuotiaista (%) ★	79,3	78,2	82,0	79,8	78,8	77,2

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	30.6.2025	30.9.2025	TP 2025
Päivähoidon tilojen määrä (m²)	52 591	51 165	53 993	51 539	53 130	53 130
Päivähoidon tilojen määrä (m²/lapsi)	12	12	13	12	12	12
Kunnallisessa päiväkotihoidossa olevien lasten määrä	4 233	4 265	4 300	4 371	4 313	4 256
Yksityisessä päiväkotihoidossa olevien lasten määrä	1 320	1 301	1 350	1 322	1 308	1 297
Kunnallisessa perhepäivähoidossa olevien lasten määrä	196	174	170	161	154	146
Yksityisessä perhepäivähoidossa olevien lasten määrä	36	40	40	37	36	35
Hoidossa olevien lasten määrä yhteensä	5 785	5 780	5 860	5 891	5 811	5 734
Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuki Kelalle (lasten määrä)	1 165	1 000	1 000	941	936	961

Perusopetus ja nuorisopalvelut

Opetusjohtaja Silja Silvennoinen

Toiminta

Kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelman toteutumisen ja palvelun laadun arviointia varten kehitettiin kysely oppilaille, huoltajille ja opetushenkilöstölle. Laadunarviointikysely otettiin käyttöön kaikilla kouluilla vuonna 2025.

Valtuuston osana talouden tasapainotusohjelmaa, palveluverkkoselvityksen lisäksi edellyttämää verkostosuunnitelmaa laadittiin nopeutetulla aikataululla oman työn ohessa. Jo pitkään jatkunut selvitys- ja suunnitelmatyö tuotti haasteita perusopetuksen järjestämiselle. Selvittäminen, tietopyynnöt, laskelmat, valmistelu, lisäselvitykset ja suunnittelu ovat vaatineet merkittävän osan työajasta, mistä johtuen perusopetuksen kehittäminen on ollut suurelta osin jäissä. Hanketoimintaa on lisäksi karsittu osana talouden tasapainotusohjelmaa.

Haasteita aiheutti myös henkilöstön saatavuusongelma maaseutualueilla ja huoli opetuksen laadun ja oppilaiden yhtäläisten oikeuksien toteutumisesta. Erityisesti aineenopetuksen järjestäminen on ongelmallista, kun opettajille ei riitä työtä yhden koulun opetustunneista vaan opettajat joutuvat kiertämään kouluilla saadakseen työmääränsä kokoon. Tästä johtuen opettajat siirtyvät helposti isompiin yksiköihin, mikä lisää henkilöstön vaihtuvuutta maaseudulla.

Perusopetukseen valmistavia luokkia järjestettiin 11, mikä on kaksi vähemmän kuin huippuvuonna 2024-2025. Valmistavan opetuksen oppilaita on edelleen noin 120, mutta oppilaiden kansalaisuudet ovat muuttuneet merkittävästi. Suurimmat kansalaisuusryhmät ovat: Sri Lanka, Ukraina, Nigeria, Bangladesh, Afganistan ja Vietnam.

Pirtin koulun uudisrakennus eteni harjannostajaisiin loppuvuonna 2025. Minna Canthin koulun suunnittelu jatkui toteutusvaiheella ja rakentaminen eteni aikataulussa.

Oppimisen tuen uudistukseen varauduttiin monin tavoin, muun muassa kehittämällä oppimisen tuen koordinaatiota. Sairaalaopetuksen konsultoivat erityisopettajat kiersivät kouluilla. Laaja alueellinen perusopetuksen henkilöstön kehittämisen toimintamallin uudistamishanke jatkui Itä-Suomen yliopiston ja Pohjois-Savon kuntien kanssa tehtävällä yhteistyöllä.

Nuorisopalvelujen tiimirakennetta ja koulunuorisotyötä kehitettiin. Nuorisopalvelut oli aktiivisesti mukana Wörtti-hankkeen kehittämistyössä ja uudenlaisen syrjäytymisvaarassa olevien nuorten kohtaamisen toimintamallin luomisessa. Nuorisopalvelut osallistui talouden tasapainotusohjelman toimeenpanoon muun muassa vähentämällä yhden henkilötövuoden. Etsivän nuorisotyön valtionrahoituksen leikkaus vaikeutti edelleen etsivän nuorisotyön järjestämistä.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Perusopetuksen toimintakatteen toteuma oli 99,4 %, alitusta tuli 0,7 milj. euroa ja nuorisopalveluiden toimintakatteen toteuma on 97,9 %, alitusta tuli 0,1 milj. euroa.

Perusopetuksen toimintatuotot toteutuivat 93,1 %, jääden -0,5 milj. euroa alle talousarvion. Perusopetuksen hanketoiminta pieneni -1,0 milj. euroa sekä talousarviosta, että viime vuodesta. Myyntituottoja kasvattavat hyvinvointialueelta laskutettu vammaisten lasten loma-ajan hoito ja laskennallisten kotouttamiskorvausten suurempi määrä. Kelan maksama työterveyskulujen korvaus pysyi lähes ennallaan. Iltapäivätoiminnan tuotot pienenivät edelleen, sillä tulorajat ovat nousseet maksuttomuuden perusteeksi vuosittain.

Toimintakulut toteutuivat 99,1 %, alittuen 1,2 milj. eurolla. Henkilöstökulujen alitukseen vaikuttivat vähentynyt hanketoiminta 0,3 milj. euroa. Koulujen henkilöstökulut toteutuivat talousarvion mukaisesti. Talousarvio sisälsi syksyllä 2025 oppimisen tuen lisäyksen koulujen budjeteissa. Koulunkäynnin ohjaajien ja iltapäivätoiminnan henkilöstökulut ylittyivät talousarviosta.

Palveluostoissa tietohallinnon kuluissa saatiin 0,3 milj. euron säästö talousarvioon, kustannukset pienenevät myös edelliseen vuoteen verrattuna. Kustannuksia on pienentänyt laitteiden elinkaarien pidentäminen. Tämä säästö ei ole pysyväluonteinen, vaan kustannus siirtyy tuleville vuosille. Työterveyskulut pienenevät myös ensi kertaa moneen vuoteen.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

- Toteutettu osana toimialan johtotiimin sekä opetuspalvelujen johtotiimin työskentelyä sekä talouden ja toiminnan seurantaa ja raportointia.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

- Toteutettu osana toimialan johtotiimin sekä opetuspalvelujen johtotiimin työskentelyä sekä talouden ja toiminnan seurantaa ja raportointia.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

- Henkilöstön poissaolot ovat vähentyneet.

Perusopetus ja nuorisopalvelut 1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Myyntituotot	2 507	1 503	4 010	4 486	476	111,9 %
Maksutuotot	610	-168	442	410	-32	92,8 %
Tuet ja avustukset	4 154	-1 334	2 820	2 053	-767	72,8 %
Muut toimintatuotot	404	-1	403	470	67	116,7 %
Vuokratuotot	337	54	391	330	-61	84,3 %
Muut tuotot	67	-55	12	141	129	1171,1 %
TOIMINTATUOTOT	7 675		7 675	7 419	-256	96,7 %
Palkat ja palkkiot	-59 199	-233	-59 432	-59 193	239	99,6 %
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-12 253	106	-12 147	-12 261	-114	100,9 %
Muut henkilösivukulut	-1 764	-7	-1 771	-1 783	-12	100,7 %
Henkilöstökulut	-73 216	-134	-73 350	-73 237	113	99,8 %
Palvelujen ostot	-21 797	-605	-22 402	-21 613	789	96,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 268	-21	-2 289	-2 130	159	93,1 %
Avustukset	-94	5	-89	-107	-18	120,2 %
Muut toimintakulut	-37 276	-170	-37 446	-37 456	-10	100,0 %
Vuokratulot	-37 232	-180	-37 412	-37 409	3	100,0 %
Muut kulut	-44	10	-35	-47	-12	135,4 %
TOIMINTAKULUT	-134 651	-925	-135 576	-134 543	1 034	99,2 %
TOIMINTAKATE	-126 976	-925	-127 901	-127 123	778	99,4 %

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävien sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia		Perusopetuksessa oppilaiden osallisuutta oman opetuksensa suunnitteluun lisätään ikätason mukaisesti. Lapset ja nuoret osallistetaan koulu- ja nuorisotilojen verkostosuunnitteluun. Uusia osallistamisen muotoja kokeillaan.	Lapsia ja nuoria osallistetaan opetussuunnitelman ja säästöjen mukaisesti koulun kehittämiseen ja oman oppimisen suunnitteluun ikätasoa vastaavalla tavalla. Välitöntä osallistamista vahvistetaan edustuksellisen osallistamisen, eli oppilaskuntien, vanhempainyhdistysten, lastenparlamentin ja nuorisovaltuuston kautta.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Tilojen käyttöä mahdollistetaan kaupunkilaisille. Koulut toimivat lähipalvelukeskuksina, joissa on eri palveluja ja erilaista iltakäyttöä. Nuorisotilojen kävijämääriä seurataan, myös muualla kuin nuorisotiloilla tapahtuvia kohtaamisia tilastoidaan.	Koulujen lähiliikuntapaikat ovat hyvällä iltakäytöllä. Nuorisotilojen kävijämäärissä pientä laskua johtuen panostuksesta muihin työmuotoihin, esim. koulunuorisotyöhön ja muuhun nuorisotilojen ulkopuolella tapahtuvaan työhön. Tämä jatkossa huomioitava ajanmukaistamalla mittarilukuja. Etsivän nuorisotyön piirissä olevien nuorten määrä on ollut runsasta. Koulunuorisotyö tavoittaa nuoria tehokkaasti.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta lähtien. Varhaiskasvatus on mukana Liikkuva varhaiskasvatusohjel massa ja yksiköissä on Liikuntamyötääjät innostamassa lapsia ja henkilöstöä liikkumaan. Perusopetuksessa Liikkuva koulu – toimintamalli jatkuu koulujen perustoimintana. Pitkät välitunnit tukevat lasten liikkumista. Nuorisopalveluissa mahdollistetaan matalan kynnyksen liikkumisen harrastaminen lapsille ja nuorille. Järjestetään liikuntapainotteisia päiväleirejä, retkiä ja tapahtumia.	Harrastamisen suomen mallin rahoitus on käytetty tehokkaasti. Nuorisotaloilla mahdollistetaan lasten ja nuorten omaehtoinen liikunta esim. yhteisten pelien ja leikkien muodossa sekä ohjattuja matalan kynnyksen liikuntana. Liikuntateemaisia leirejä järjestetty. Alueellinen nuorisotyö osallistunut välituntitoimintoihin järjestäen matalan kynnyksen liikuntaan pohjautuvia aktiviteetteja. Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta ja nuoruudesta lähtien. Perusopetuksen kouluilla on pitkiä välitunteja, jolloin oppilaat ehtivät liikkumaan paremmin ja kouluilla on välikäriliikuttajia. Lisäksi kouluilla on harrastamisen Suomen-malliin kuuluvia kerhoja.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkit	Valtuustoon nähtävänä sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Perusopetuksessa päihteiden käytön ennaltaehkäisy kuuluu opetussuunnitelman mukaisesti osaksi opetusta. Kouluterveyskyselyssä seurataan lasten ja nuorten päihteiden käyttöä ja päihteisiin asennoitumista. Nuorisopalveluissa tehdään päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn painottuvaa työtä. Nuorisotilat ja -toiminta ovat päihdeettömiä.	Perusopetuksessa päihdekasvatusta toteutetaan osana opetussuunnitelmaa. Nuorisotalot ovat päihdeettömiä. Nuorisohjaajat jalkautuivat painopisteiltoina (Vappu, koulujen loppuminen, Sataman yö, Hood fest, Koulujen aloitus) nuorten juhlapaikoille. Jalkautumisten organisointi on ollut aiempaa järjestelmällisempää ja tehokkaampaa. Nuorisotyöntekijät vastaavat ja keskustelevat nuorten päihteisiin liittyvissä kysymyksissä ja nuorisotaloilla jaetaan tietoa erilaisten päihteiden riskeihin. Nuorisohjaajat osallistuneet aktiivisesti koulutuksiin, joissa uusia ilmiöitä käsitellään.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Kehitetään yhteisöllisen opiskeluhuollon vuosikelloa. Perusopetus ja hyvinvointialue tekevät yhteistyötä mielenterveyden haasteiden ennaltaehkäisyssä ja tukemisessa.	Yhteisöllisen opiskeluhuollon koulukohtaiset vuosikellot käytössä kaikissa peruskouluissa ja niitä päivitetään lukuvuosittain. Hankkeet ovat tarjonneet koulutusta ja materiaaleja opiskeluhuollon toteuttamiseen sekä tunne- ja turvataitojen opettamiseen. Tunne- ja turvataitokello käytössä kaikilla kouluilla. Perusopetus ja hyvinvointialue tekevät jatkuvaa yhteistyötä mielenterveyden haasteiden ennaltaehkäisyyn ja tukemiseen. Nuorisohjaajat tekevät yksilötyötä, toimien ennaltaehkäisevänä tukena. Tarpeen mukaisesti nuoria ohjataan kohdennetun nuorisotyön tuen piiriin tai muihin palveluihin. Etsivillä ja erityisnuorisotyöllä on useita vertaisryhmiä, joissa on käsitelty elämänhallinnallisia teemoja ja esim. nepsyhaasteisiin liittyviä ongelmia.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokema yksinäisyys Aikuisten kokema yksinäisyys	Lasten ja nuorten osallisuutta kehitetään. Jokaisella koululla on käytössä tunne- ja turvataitojen kalenteri, jonka avulla varmistetaan tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitoja harjoittelu osana perusopetusta. Linkki: https://tunnejaturvataitokello.kuopio.fi/ Jokaisessa luokassa käytetään ryhmäytymistä edistäviä toimenpiteitä ja varmistetaan että jokaisella oppilaalla on vähintään yksi kaveri koulussa. Nuorisopalveluissa erityis- sekä etsivän nuorisotyön pienryhmätoiminta ja koulunuorisotyö vastaavat yksinäisyyden tuomiin haasteisiin.	Tunne- ja turvataitokalenteri on koulujen käytettävissä. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen hanke jatkoi henkilöstön kouluttamista kevään 2025 ajan. Koulunuorisotyöntekijät ovat tukeneet koulujen yhteisöllisyyttä ja pitävät ryhmäyttämiseen liittyvää toimintaa. Nuorisotaloilla järjestetään mm. yhteisiä peli- ja teemapäiviä. Lapset ja nuoret pääsevät suunnittelemaan toimintaa ja ovat mahdollisuuksien mukaan yhdessä myös vertaistoimijoina toteuttamassa. Alueellinen nuorisotyö jalkautuu koulujen välitunneille ja osallistuu myös ryhmäytyksiin.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.4. Laadukas varhaiskasvatusta ja yleissivistävää koulutusta	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Otetaan käyttöön opetuksen laatua mittaava asiakaskysely oppilaille ja heidän huoltajilleen.	Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toteutumisen arviointiin ja perusopetuksen laatuun liittyvä kysely toteutettiin kaikilla kouluilla keväällä 2025. Kyselyyn vastasivat oppilaat, huoltajat ja opettajat. Kyselyn tulosten analysointiin ja esittämiseen kehitettiin PowerBi alusta.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuritilojen kävijämäärät Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat	Harrastamisen Suomen-mallin kerhot ja muu koulujen kerhotoiminta toimii kaikilla kouluilla. Nuorisopalvelut tuottavat runsaasti vapaa-ajan toimintamahdollisuuksia nuorille.	Harrastamisen Suomen mallissa mukana olevien koulujen ja kerhojen määrä on säilynyt ennallaan. Nuorisopalvelujen palvelutarjonta on runsasta. Avin harrasterahalla toteutettiin n. 30 kerhoa. Kohdennettuun harrastustoimintaan on panostettu erityisesti; Rock Academy-bändikoulutus, skeittaus sekä digitaalinen nuorisotyö ja pelikasvatus antaa mahdollisuudet syventää omaa harrastusta ammattitaitoisten ohjaajien johdolla.	Etenee suunnitellusti / Valmis

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta / 1000 as. Uudet yritykset / 1000 as. Yritysmyynti- ja yritysmittaukset	Perusopetuksessa toteutetaan yrittäjyyskasvatusta opetussuunnitelman mukaisesti. Oppilaat vierailevat Yrityskylässä ja TAT:n laatima yrittäjyyteen liittyvä oppimateriaali on käytössä kaikilla kouluilla.	Toimenpiteet toteutuneet säännöllisesti ja suunnitelman mukaisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky Alueelle jäävien valmistuneiden osuus	Kuopiossa on laadittu kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma, jonka tavoitteena on varmistaa laadukas kasvatus ja opetus sekä tukea lasten ja nuorten hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintojen loppuun. Yhteistyötä alueen korkeakoulujen kanssa kehitetään ja lisätään. Tutustutaan Pohjois-Savon jatkokoulutuksen ja korkeakoulutuksen mahdollisuuksiin.	Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toimenpiteitä toteutetaan ja arvioidaan. Arviointikysely oppilaille, huoltajille ja opettajille toteutettu kaikilla kouluilla keväällä 2025.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin		Opinto-ohjausta ja oppivelvollisuusohjausta kehitetään jatkuvasti. Kehitetään nivelvaiheiden opetuksen ja tuen kokonaisuutta	Oppilaanohjausta ja oppivelvollisuusohjausta kehitetään jatkuvasti. Työelämäpainotteista perusopetusta toteutetaan joustavassa perusopetuksessa ja tehostetussa ohjauksessa. ICT- ja digitaitoja mitataan ja kehitetään suunnitelmallisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnessa	Osallistutaan vain välttämättömiin verkostoihin. Osallistutaan valtakunnalliseen OPPIVA-verkoston, kuntatyöntantajaverkoston sekä muiden tärkeimpien verkostojen toimintaan. Nuorisopalvelut osallistuu aktiivisesti nuorisovaihtoihin. Valtakunnallisista verkostoista osallistutaan nuorisotyön johtamisen verkoston, Kunnallisen nuorisotyön yhdistyksen sekä nuorisotyön osaamiskeskusten toimintaan. Nuorisopalvelut tekee myös aktiivista yhteistyötä nuorisotyön eri tehtäviin valmistavien oppilaitosten kanssa ja osallistuu alan tutkimustoimintaan.	Talous on vähentänyt kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä, mutta yhteistyöverkostot (esimerkiksi Kuopion kaupungin oppimisen tuen koordinaattorin koordinoima oppimisen tuen kansallinen verkosto) toimivat aktiivisesti etäyhteyksien välityksellä. Kansallista verkostotyötä tehdään pääsääntöisesti etäyhteyksien välityksellä. Nuorisovaihtoja on toteutettu mm. Erasmus+ hankkeisiin liittyen. Nuorisopalvelut on toiminut aktiivisesti kansallisissa nuorisotyön verkostoissa. Yhteistyötä Itä-Suomen kaupunkien kanssa on lisätty ja käyty tutustumassa niiden nuorisotoimintaan.	Etenee suunnitellusti / Valmis

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Edistetään kierrätetyn materiaalin käyttöä esimerkiksi tekstiilityön tunneilla. Jokaisella nuorisotilalla on jätteiden lajittelumahdollisuus.	Sähköisten materiaalien käyttö etenee. Kierrätettyä materiaalia käytetään mahdollisuuksien mukaan. Nuorisotiloilla jätteet kierrätetään ja myös kaluston suhteen toteutetaan kierrätystä mahdollisuuksien mukaan. Nuorisopalvelujen arvoista tarkemmassa tarkastelussa oli vuonna 25 kestävä kehitys ja resurssiviisaus. Aiheesta järjestettiin koulutuksia sekä luentoja henkilökunnalle. Aihetta käsiteltiin myös tiimeissä.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	Toiminnassa pyritään edistämään ja huomioidaan kestävä kehityksen periaatteet. Ilmastonmuutoksen hillintään tähtäävät toimenpiteet ovat osa kaikenikäisten lasten opetusta opetussuunnitelman mukaisesti. Nuorisopalveluissa pyritään suosimaan julkisia kulkuneuvoja siirtymissä mahdollisuuksien mukaan.	Opetuksessa pyritään edistämään kestävä kehitystä ja ympäristöasioita. Servican sopimusta pyritään talouden reunaehtojen mukaan päivittämään siten, että siinä huomioitaisiin paremmin ilmastoon ja kestäväan kehitykseen liittyvät asiat.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinin osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Kiinnitämme lasten kanssa huomiota ruokahävikkiin ja ohjaamme lapsia välttämään ruokahävikin syntyä. Ylijäämäruoan myynnin edistäminen.	Pyritään ottamaan huomioon Servican sopimuksessa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Kodin ja koulun välistä yhteydenpitoa hoidetaan pääasiallisesti Wilman kautta. Digitaalisten palveluiden kehittämissuunnitelmassa linjataan, miten digitalisaatiota kehitetään osana palveluntuotantoa. Digikehittämistä on uudelleenorganisoitu palvelualueella Nuorisopalveluissa digitaalista työtä lisätään suuremman tavoittavuuden saavuttamiseksi.	Wilma on pääasiallinen yhteydenpitoväline kodin ja koulun välillä. Nuorisopalveluissa tietosuojarajoitteet ovat edelleen haitanneet digitaalisilla alustoilla toimimista. Tietosuojaan vaikutusten arviointi on aloitettu ja se on edennyt keskeisimpien sovellusten osalta. Työ on kuitenkin hidasta, eikä kaikkia nuorten suosittuja sovelluksia ole saatu käyttöön.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Järjestetään oppilas- ja huoltajakysely kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toteutumisesta. Nuorisopalveluissa osallistutaan valtakunnallisiin nuorisotilakyselytutkimuksiin, etsivän työn Sovari-palaute-kyselyyn sekä suunnataan kyselyjä myös toimintaan osallistumattomille nuorille.	Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toteutuksen arviointiin ja perusopetuksen toteuttamiseen ja laatuun liittyvä kysely toteutettiin kaikilla kouluilla keväällä 2025. Kyselyyn vastasivat oppilaat, opettajat ja huoltajat. Kyselyn tulosten analysointiin ja esittämiseen kehitettiin PowerBi alusta. Nuorisopalvelujen kyselyt toteutettu suunnitelman mukaisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähdn sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päättöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusar- viointien ja tavanomaista tarkempien lapsivaikutusar- viointien määrät	Kaikessa toiminnassa huomioidaan lapsivaikutukset ja tehdään aina tarvittaessa lapsivaikutusten arviointi.	Päätöksistä tehdään lapsivaikutusten arviointi tai tavanomaista tarkempi lapsivaikutusten arviointi osana ennakkovaikutusten arviointia. Koulujen toiminnassa otetaan aina huomioon lapsivaikutukset. Nuorisovaltuustolta on pyydetty lausuntoja.	Etenee suunnitellu- sti / Valmis ✓
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Maaseutuvaikutu- sten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päättöksenteossa	Tehtyjen maaseutuvaik- utusarviointien ja tavanomaista tarkempien maaseutuvaik- utusarviointien määrät		Päätösvalmistelussa tehdään maaseutuvaikutusten arviointi tai tavanomaista tarkempi maaseutuvaikutusten arviointi. Palveluverkkotyössä on järjestetty tilaisuuksia vaikutusmahdollisuuksien toteuttamiseksi.	Etenee suunnitellu- sti / Valmis ✓
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetov- oimaa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suosittelevat ksi	Vähennetään määräaikaista palvelussuhteita ja osa- aikatyötä aina kun se on mahdollista. Palvelussuhteiden kesto määritellään tosiallisen työajan mukaan. Edistetään sisäistä liikkuvuutta.	Esihenkilöt ovat osallistuneet aktiivisesti työnantajan järjestämiin työnantajayhteistyön kehittämistilaisuuksiin ja koulutuksiin. Johtamisosaamista on kehitetty mm. koulutuksin. Määräaikaista palvelussuhteita vähennetty aina kun se on ollut mahdollista.	Etenee suunnitellu- sti / Valmis ✓
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päättöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Kouluilla ja nuorisopalveluilla on käytössä tiimirakenteet ja niitä kehitetään ja vahvistetaan.	Perusopetuksen rehtoreille on käytössä säännölliset sparrauskeskustelut. Rehtoritiimit kokoontuvat säännöllisesti ja palautteen mukaan ne tukevat johtamista. Nuorisopalveluissa tiimirakenne on kehittynyt ja vahvistunut. Päätökset ja linjaukset tehdään dialogissa tiimien sekä johtotiimin kanssa.	Etenee suunnitellu- sti / Valmis ✓
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Jatkuva esimiestyön kehittäminen virasto- ja yksikötasolla muun muassa koulutuksen ja tiimitoiminnan avulla.	Johtamiskoulutuksessa sovittu asiat, mm. säännölliset sparrauskeskustelut ovat käytössä.	Etenee suunnitellu- sti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävä sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
			Nuorisotyön raportointia kehittämällä tuetaan tiedolla johtamista.	Palvelujen yhteisen tiimitoiminnan kehittämissuunnittelu aloitettiin. Nuorisopalveluissa Nuodo-järjestelmä ollut käytössä. Sen lisäksi toimipisteet tekevät puolivuosisia toimintasuunnitelmia ja kuukausiraportteja toiminnastaan. Itsearviointi tehdään kaksi kertaa vuodessa ja käydään yhdessä läpi tiimeissä sekä nuorisopäällikön kanssa.	
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	Henkilöstölle järjestetään vain välttämätöntä täydennyskoulutusta.	Henkilöstöä on koulutettu mm. hankkeiden kautta. Pohjois-Savon kuntien yhteinen Henkilöstön osaamisen kehittämisverkosto (OKKU) on kouluttanut henkilöstöä uudella yhteisökehittämisen mallilla kaikilla kouluilla.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Lisäämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointi kysely	Tiimiopettajuuden lisääminen. Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta. Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään sisäisen koulutuksen ja tutoroinnin/mentoroinnin avulla.	Tiiminä opettavien opettajien määrä on lisääntynyt ja opettajien osaamista sekä minäpystyvyyttä on kartutettu erilaisin osaamisen kehittämisen menetelmin. Tämän myötä on edistetty myös työhyvinvointia. Tiimiopettajuutta ja sen kehittymistä arvioidaan vuosittain tehtävällä opettajakyselyllä. Nuorisopalveluissa on yhteinen kokoontuminen kolmen viikon välein, jossa käsitellään työtä koskettavia teemoja. Kaksi päivää kestävä syyskauden avajaisilla käsitellään jotain kehittämisteemaa, vuoden 25 teemoina kestävä kehitys ja resurssiviisaus, sekä työyhteisönä toimimiseen panostaminen.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävä sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/fooru meita.	Henkilöstön kehittämisoit teiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät	Hallinnollista työtä tekeville mahdollistetaan etätyön tekeminen. Nuorisopalveluissa kehittämistiimeihin osallistumalla henkilökunta pystyy suoraan vaikuttamaan työhönsä.	Virastossa on käytössä monipistetyöskentely. Rehtorin voivat tehdä etätöitä koulujen loma-aikoina. Nuorisopalveluissa tiimimalli on vahvistunut. Tiiminvetäjät ovat organisaatiossa tärkeässä asemassa, mutta hallinnon kapeus aiheuttaa ongelmia. Sairauspoissaolot ovat pysyneet selvästi alle kaupunkitasoisen sekä valtakunnallisen kunta-alan keskiarvon.	Etenee suunnitellu sti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tutorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tutorahoitus % Lainamäärä € / asukas	Osallistutaan palveluverkkoselvityksen tekemiseen. Nuorisopalveluissa yhteiskäyttötilojen tehokas hyödyntäminen nuorisotiloja suunnitellessa.	Perusopetus on osallistunut erittäin aktiivisesti palveluverkkoselvityksen ja - suunnitelman sekä säästöehdotusten tekemiseen.	Etenee suunnitellu sti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkosto mme asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaistesti ja pidämme palvelutuotanno n tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannuks et % kokonaiskusta nnuksista	Osallistutaan kaupungin talouden tasapainotusohjelmaan kuuluvan palveluverkoston tehokkuutta ja taloudellisuutta edistävien ratkaisujen kehittämiseen.	On selvitetty, valmisteltu ja esitetty palvelutarpeen mukaisia ratkaisuja verkostoon.	Etenee hitaasti / osittain

Tunnusluvut

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	30.6.2025	30.9.2025	TP 2025
Perusopetuksen toimintamenot euroa per 7–15-vuotias lapsi (€) 🌟	10 958	11 169	11 603	5 708	8 396	11 423

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	30.6.2025	30.9.2025	TP 2025
---------	---------	---------	--------------	-----------	-----------	---------

Perusopetuspalvelut

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	30.6.2025	30.9.2025	TP 2025
Oppilasmäärä 20.9.	11 082	11 065	10 900	11 065	10 905	10 905
Luokkamuotoisen erityisopetuksen oppilaiden osuus koko oppilasmäärästä (%)	4,9	4,9	4,8	4,9	5,0	5,0
Opetusryhmän keskikoko 1 - 6 luokilla	17,9	17,5	17,2	17,5	20,5	20,5
Opetusryhmän keskikoko 7 - 9 luokilla	19,6	18,8	18,9	18,8	21,1	21,1
Vuosiviikkotunnit / oppilas	1,81	1,81	1,81	1,81	1,81	1,81
Tilojen määrä (m² / oppilas)	13	13	13	13	13	13

Nuorisopalvelut

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	30.6.2025	30.9.2025	TP 2025
Nuorisopalveluiden asiakaskäynnit (kpl)	191 381	136 736	200 000	65 170	93 130	136 585
Suunnitelmallisesti tuettujen nuorten määrä	370	465	500	500	558	423
Nuorisopalveluiden bruttokustannus (€ / asiakaskäynti)	24	24	23	35	38	34
Nuorisopalveluiden tilojen määrä (m²)	9 997	7 376	7 376	7 376	7 376	7 376

Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö

Opetusjohtaja Silja Silvennoinen

Toiminta

Kuopiossa toimii kuusi päivälukiota ja aikuislukio. Päivälukioissa toimii yleislinjojen lisäksi valtakunnallisen erityistehtävän (IB, musiikki, tanssi ja urheilu) sekä painotuksen (ilmaisutaito ja bisnes) linjat. Aikuislukiossa toimii aikuisten iltalinjan lisäksi TUVA-koulutus. Lisäksi aikuislukio toteuttaa kaksoistutkintoa yhdessä Savon ammattiopiston kanssa. Savilahdessa annettavan opetuksen toimintamalli on herättänyt kiinnostusta ja opiskelijamäärät ovat kasvaneet. TUVA-koulutuksessa aloituspaikkoja on lisäyksen jälkeen 80 ja TUVA on ollut täysi. Ammattiopiston kanssa on tehty yhteistyötä myös TUVA-koulutuksen kehittämisessä.

Keskustan lukioihin oli 100 hakijaa enemmän kuin edellisvuona ja selvästi enemmän hakijoita (ensisijaisia 962) kuin aloituspaikkoja (785), kun taas maaseutulukioissa jäi 18 paikkaa täyttämättä. Tämä vaikuttaa palveluverkon tasapainoon. Aloituspaikkoja lisättiin 12 ja niitä pyritään myös lisäämään jatkossa.

Opetuspalvelujen hallinnossa toteutettiin talouden tasapainotusohjelman edellyttämä säästö, kun irtisanoutuneen päällikön tehtävät jaettiin opetuspäälliköiden ja opetusjohtajan kesken ja koko viraston tehtäväkuvat tarkasteltiin uudelleen.

Oppivelvollisuusohjauksessa oli vuoden 2025 aikana noin 50 oppivelvollista, mikä oli edellisvuotta vähemmän. Myös Valpas-järjestelmän ilmoituksia tuli vähemmän, mahdollisesti käynnissä olevien tukeen liittyvien hankkeiden (Wörtti, Lupa-paja) vuoksi.

Lukiokoulutuksessa valmistauduttiin oppimisen tuen muutokseen. Oppivelvollisille pyritään luomaan mahdollisimman keskeytyksetön polku esi- ja perusopetuksesta lukiokoulutukseen.

Lukiokoulutus teki verkostoyhteistyötä toiminnan laadun kehittämisessä hankkeiden myötä. Toiminta jatkuu mm. tulosten dokumentaation, käytänteiden jalkauttamisen ja vertaisarvioinnin merkeissä. Opetushallituksen Oppimisen tuen hanke jatkui kesään 2025 saakka ja hankkeen puitteissa kehitettiin mm. samanaikaisopetuksen malleja. ESR-rahoitteiset hankkeet jatkuvat kesään 2026 saakka. Meijän lukio (ESR) -hanke keskittyy erityisesti kouluyhteisöjen hyvinvointiin ja nivelvaiheen ohjauksen tehostamiseen. Lupa-hankkeen LUPA-paja pyrkii tukemaan lukiolaisia, joilla on suuria haasteita suoriutua normaali lukio-opetuksessa. Kansainvälinen toiminta oli aktiivista Erasmus+ akreditointirahoituksen kautta. Talouden tasapainotuksen vuoksi uusiin hankkeisiin ei ole hakeuduttu.

Päivälukioissa on jatkettu huhtikuun TYKO-viikon toteuttamista. Työelämä- ja korkeakouluviikolla ovat mukana kaikki Kuopion päivälukioiden ensimmäisen ja toisen vuosikurssin opiskelijat. Työelämä- ja korkeakouluviikko mahdollistaa työelämä- ja korkeakoulututustumisen kaikille lukiolaisille tasapuolisesti.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Lukiokoulutuksen ja toisen asteen toimintakatteen toteuma on 103,0 %, ylitystä talousarvioon tuli -0,7 milj. euroa.

Toimintatuottojen toteuma on 156,8 %, ylitystä 0,8 milj. euroa. Kurssi- ja opintomaksuja kertyi talousarviota enemmän suuremmasta kaksoistutkintolaisten määrästä johtuen. Hanketoiminta pienentyi edellisestä vuodesta.

Toimintakulujen toteuma on 106,0 %, ylitystä tuli 1,5 milj. euroa. Henkilöstökulujen ylitys johtuu kaksoistutkintolaisten opetuskustannuksista, sekä kasvavista 4. vuosiluokan oppilaiden määrästä. Näitä ei huomioitu talousarviossa. Talouden tasapainotustoimet kohdistuivat pääosin henkilöstökuluihin, joita ei saatu toteutettua. Kaksoistutkintolaisten kustannukset laskutetaan, jolloin henkilöstökulut kompensoituvat laskutustuotoilla.

Palveluostoissa saavutettiin talousarvion tavoite, tietohallintokuluissa saatiin säästöä, samoin myös matkustuskulut pienenivät vähentyneen hanketoiminnan vuoksi.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

- Toteutettu osana toimialan johtotiimin sekä opetuspalvelujen johtotiimin työskentelyä sekä talouden ja toiminnan seuranta ja raportointia.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

- Toteutettu osana toimialan johtotiimin sekä opetuspalvelujen johtotiimin työskentelyä sekä talouden ja toiminnan seuranta ja raportointia.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

- Lukiokoulutuksen henkilöstön hyvinvointi on ollut yksi painopisteistä vuoden 2025 laatutyössä. Henkilöstölle on myös osana laajaa Meijän Lukio -hanketta järjestetty runsaasti hyvinvointitoimintaa. Henkilöstön poissaoloissa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta.

Lukiokoulutus ja toinen aste 1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Myyntituotot	449		449	562	113	125,1 %
Maksutuotot	25		25	568	543	2271,4 %
Tuet ja avustukset	834		834	928	94	111,3 %
Muut toimintatuotot	35		35	48	13	138,2 %
Vuokratuotot	33		33	41	8	123,1 %
Muut tuotot	2		2	8	6	388,4 %
TOIMINTATUOTOT	1 343		1 343	2 106	763	156,8 %
Palkat ja palkkiot	-11 631	-142	-11 773	-12 795	-1 023	108,7 %
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-2 413	4	-2 409	-2 630	-221	109,2 %
Muut henkilösivukulut	-347	-4	-351	-383	-32	109,2 %
Henkilöstökulut	-14 390	-142	-14 533	-15 809	-1 276	108,8 %
Palvelujen ostot	-2 002	-225	-2 227	-2 294	-67	103,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 603	228	-1 375	-1 434	-59	104,3 %
Avustukset						
Muut toimintakulut	-6 310	-5	-6 315	-6 372	-57	100,9 %
Vuokrakulut	-6 222	-5	-6 227	-6 288	-61	101,0 %
Muut kulut	-88		-88	-84	4	95,0 %
TOIMINTAKULUT	-24 305	-144	-24 450	-25 908	-1 459	106,0 %
TOIMINTAKATE	-22 962	-144	-23 107	-23 802	-695	103,0 %

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO KESKEN

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia			Lukiokoulutuksessa osallistutaan opiskelijoita pitkin lukuvuotta osana tavanomaista välitöntä toimintaa sekä edustuksellisin menetelmin opiskelijakuntien ja nuorisovaltuuston avulla.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Toteutetaan lukion opetussuunnitelmaa. Tuetaan opiskelijoiden hyvinvointia ja fyysistä aktiivisuutta erilaisin toiminnoin ja tapahtumin.	Toteutettu opetussuunnitelman ja vuosisuunnitelmien mukaista toimintaa. Lisäksi Meijän lukio -hankkeen avulla on voitu järjestää liikunta- ja hyvinvointitapahtumia.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Koulutetaan nuoria lukion opetussuunnitelman tavoitteiden suuntaisesti eri oppiaineissa raittiiseen ja aktiiviseen elämäntapaan. Tehdään yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa yhteisen valistustyön merkeissä.	On toteutettu opetussuunnitelman ja vuosisuunnitelmien mukaista toimintaa. Kannustetaan päihteettömään elämäntapaan ja puututaan mm. tupakointiin oppilaitoksen alueella.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Järjestetään täydennyskoulutusta lukiolaisille opetussuunnitelman mukaisesti. Järjestetään toimintaa yhdessä Meijän lukio -hankkeen toimijoiden (hyvinvointivalmentajat ja nivelvaiheen opinto-ohjaajat) kanssa.	Meijän lukio -hanke jatkaa ja sen puitteissa hyvinvointivalmentajien sekä nivelvaiheen opinto-ohjaajien työ jatkuu. Lisäksi Oppimisen tuen hanke sekä Yhteisöllisen opiskeluhuollon hanke ovat kehittäneet hyviä toimintamalleja opiskelijahuollon tueksi.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävä sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokeminen yksinäisyys Aikuisten kokeminen yksinäisyys	Lukio-opintojen alussa järjestetään ryhmätyötä sekä tiimijakso, jonka tavoitteena on mm. opiskelijoiden yhteistyön tiivistäminen.	Lukioissa on järjestetty keväällä ryhmätyötapahankkeita yhdessä Meijän lukio -hankkeen kanssa. Ensimmäisen vuosikurssin tiimijakso on toteutettu lähes kaikissa lukioissa. Yhteisöllisyyden tukeminen huomioidaan arjessa.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspolitiikan ohjelman toteutuminen	Osallistutaan valtakunnalliseen lukiokoulutuksen laadun arvioinnin kehittämiseen. Jalkautetaan laatuhankeiden toimintaa.	Lukiot jalkauttavat päättäneiden laatuhankeiden tuloksia ja toimintatapoja kevään 2025 aikana. Lukiot osallistuvat Laatuapila-hankkeen lukioiden vertaisarviointiin.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuritilojen kävijämäärät Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat	Lukioiden tiloja pyritään aktiivisesti vuokraamaan ulkopuolisille harrastusryhmille.	Lukiorakennusten liikuntasalit ovat vuokrattavissa kaupungin tilavarausten kanssa. Taidelukio Lumitin tiloja (Näyttämö, liikuntasali, lauteet, ruokala ja opetustilat) vuokrataan ulkopuolisten toimijoiden tapahtumiin. Myös Lumitin omia tapahtumia ja kaupungin muiden toimijoiden tapahtumia on runsaasti. Lumit tekee yhteistyötä Kuopion musiikkikeskuksen toimijoiden sekä Kuopion kaupunginteatterin kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta / 1000 as. Uudet yritykset / 1000 as. Yritysmyrönteisyysmittaukset	Mahdollistetaan uuden lukioiden opetussuunnitelman suuntaisesti nuorten mahdollisuuksia tutustua lukiokoulutuksen aikana laajasti työelämään eri tavoin.	Lukiokoulutuksessa on toteutettu opetussuunnitelman mukaisesti työelämään ja korkeakouluihin tutustumista. Huhtikuussa 2025 toteutettiin TYKO-viikko yhdessä yhteistyöoppilaitosten ja työelämätoimijoiden kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky Alueelle jäävien valmistuneiden osuus	Tutustutaan jatkokoulutusmahdollisuuksiin. Järjestetään työelämä ja korkeakouluviikko (TYKO viikko). Kehitetään kaksoistutkintoa.	TYKO-viikon korkeakouluosuuden toteutettiin yhdessä UEFin, Savonian ja HUMAKin kanssa. Kaksoistutkinnon järjestäminen ja TUVAKoulutuksen kehittäminen yhdessä SAKKYN kanssa. Aktiivinen osallistuminen Kuopion seudun toisen asteen yhteistyöryhmän toimintaan, mm. kokoukset ja suunniteltiin yhdessä tulevan lukuvuoden ysiluokkien avoimet ovet sekä huoltajien ja hakijoiden ilta.	Etenee suunnitellusti / Valmis
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin			Opetussuunnitelman ja vuosisuunnitelmien mukaista toimintaa sekä koulutusyhteistyötä on pystytty toteuttamaan.	Etenee suunnitellusti / Valmis
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Kuopion lukiokoulutus osallistuu valtakunnallisiin ja alueellisiin verkostoihin ja kehittämistyöhön.	Yhteistyöverkostojen (mm. urheilulukiot, musiikkilukiot, IB-lukiot, suuret lukiot ja Viisiapila) kanssa tehtävä yhteistyö ja tapaamiset. Kuntaliiton rehtoriverkostoon osallistuminen. Kuopio liittyi mukaan Top 9 lukioverkostoon (Suomen yhdeksän suurimman lukiokoulutuksen järjestäjän verkostoon).	Etenee suunnitellusti / Valmis

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Palveluverkostoselvityksen tulosten toimeenpaneminen.	Lukiopalvelut oli aiemmin mukana kaupungin palveluverkkoselvitystyössä (FCG:n selvitys). Keskustakampuksen (Lyseo, Lumit ja Aikuislukio) ja maaseutukampuksen (Nilsia ja Juankoski) toimintaa on kehitetty. Savilahti-kampuksen selvitystyö on ollut pysähdyksissä perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen keskittymisen vuoksi.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)		Lukioissa toimii mm. kestävän kehityksen - tiimejä, joissa opettajat ja opiskelijat tuovat teemaa arjessa esille. Hävikkiruuan vähentämiseen pyritään vaikuttamaan yhteistyössä Servican kanssa. Lukiolaisten kannettavat tietokoneet ovat kierrätyskoneita. Myös uudessa yhteistyösopimuksessa kierrätys ja hiilijalanjälki ovat kantavia teemoja.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Viestitään aktiivisesti lukiolaisille ravinnon merkityksen tärkeydestä. Pyritään edelleen kehittämään kouluruokailua Servican kanssa.	On käyty säännöllisiä palautekeskusteluja Servican kanssa, jossa käydään läpi esim. hävikkiruuan määrä, palvelupoikkeamat ja asiakaspalautteet. Kehitämme ruokailun käytännön järjestämiseen joustavia malleja, jotta ruokailussa käynti olisi sujuvaa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)		Yhteistyö Tilapalveluiden ja Servican kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Kaikilla lukiolaisilla on oma päätelaite opiskelua varten. Tarkastellaan käytössä olevia sovelluksia käyttäjälähtöisesti. Teetämme lukuvuosittain tulo-, olo- ja lähtökyselyt lukiolaisille.	Lukiolaisilla teetetty tulo- olo ja lähtökyselyt. Lisäksi opiskelijat vastaavat valtakunnallisiin kyselyihin mm. kouluterveyskysely, teaviisari ja lukiolaisbarometri). Lukiolaisilla on omat kannettavat laitteet, joiden käyttöä ja yhteensopivuutta Abitti-koejärjestelmään kehitetään yhteistyössä palvelun toimittajan kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Opiskelijoita kuullaan ja osallistetaan päätöksentekoon.	Aktiivinen opiskelijakuntatoiminta. Vuosikurssien vastuuhenkilöiden tapaamiset. Opiskelijakyselyt. Opiskelijoiden osallistuminen oppilaitoksen tiimitoimintaan yhdessä henkilökunnan kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtäväksi tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien lapsivaikutusarviointien määrät	Huomioidaan lapsiarviointi osana päätöksentekoa niin oppilaitos- kuin luottamuselintasolla.	Huomioidaan päätösten valmistelussa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Maaseutuvaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen maaseutuvaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien maaseutuvaikutusarviointien määrät		Toimitaan ohjeistuksen mukaan.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajajavetovimaa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Kuullaan henkilökuntaa ja harjoitetaan hyvää hallintoa.	Lukiokoulutuksen rekrytointi on toteutettu kaupungin Kuntarekryn kautta. Kelpoisia opettajia ja muuta henkilökuntaa on saatu hyvin. Opettajavirkoihin hakijoiden määrä vaihtelee aineittain, mutta parhaimmillaan hakijoita on useita kymmeniä / paikka. Kevään rekrytointeja hankaloitti työllisyyspalveluiden yhteistoimintaneuvottelut.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Tehdään kaupunkitasoista yhteistyötä mm. johtamisen ja rakenteiden kehittämiseksi.	Lukiokoulutuksen johtotiimi kokoontui viikoittain. Osallistutaan kaupungin esihenkilötilaisuuksiin ja mahdollisiin koulutuksiin.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Esimiestyötä tuetaan säännöllisillä kokoontumisilla ja mahdollistamalla osallistuminen johtamiskoulutuksiin ja verkostotapaamisiin. Kehitetään uusien rehtorien perehdyttämistä.	Lukiokoulutuksen johtotiimi kokoontui viikoittain. Osallistutaan kaupungin esihenkilötilaisuuksiin ja mahdollisiin koulutuksiin. Uusien rehtoreiden perehdyttämistä kehitetään edelleen.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	Mahdollistetaan opetushenkilöstön koulutuksiin osallistuminen talouden raamit huomioiden.	Opettajien täydennyskoulutusta on pyritty tukemaan. Kaupungin tasapainotustoimien vuoksi koulutuksia on jouduttu vähentämään. Erasmus+ akreditointihankkeen kautta kansainvälisyystoiminta on ollut vilkasta. Rekrytoinneissa on pyritty huomioimaan sisäisten siirtojen mahdollisuus.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Lisäämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely	Käsitellään työhyvinvointikyselyjen tuloksia yhdessä. Järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti. Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksen ja mentoroinnin avulla.	TYHY-pari toiminta kaikilla lukioilla. Rehtoreiden tiimi ja koulusihteereiden tiimi kokoontuvat säännöllisesti. Meijän Lukio -hankkeessa henkilöstön hyvinvointitoimintaa on toteutettu laajasti. Hyödynnetty sisäisiä ja omien asiantuntijoiden toteuttamaa henkilöstökoulutusta.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorummeita.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät	Kuullaan henkilöstöä. Tuetaan mahdollisuutta tehdä etätyötä niissä tehtävissä, joissa se on mahdollista.	Henkilöstöä kannustetaan uusiin pedagogisiin ratkaisuihin ja tapoihin tehdä työtä sujuvammin. Opettajia kuullaan ja toiveita pyritään huomioimaan lukuvuosisuunnittelussa. Hallinnossa (rehtorit ja koulusihteerit) mahdollistetaan osittainen etätyöskentely.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Strategialinkitys	Valtuustoon nähtävä sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Tila
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siton, että tutorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tutorahoitus % Lainamäärä € / asukas		Palveluiden tuottaminen mahdollisimman kustannustehokkaasti. Yhteistyö toisten oppilaitosten kanssa. Tilojen ulosvuokraaminen.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkosto mme asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaisesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannu ksista	Toteutetaan palveluverkkoselvitykse ssä esiin tulleet tarpeet.	Palveluverkkoselvityksen pohjalta ei ole vielä aloitettu suunnittelua eikä tehty päätöksiä.	Ei etene / Ei alkanut

Tunnusluvut

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	30.6.2025	30.9.2025	TP 2025
---------	---------	---------	--------------	-----------	-----------	---------

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	30.6.2025	30.9.2025	TP 2025
Valtionosuuteen oikeuttava painotettu opiskelijamäärä	2 596	2 591	2 540	2 548	2 645	2 868
Kahden tutkinnon koulutuksen opiskelijamäärä	279	350	300	163	365	365
Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen hakevien määrä (%)	68	78	62	76	79	79
Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen päässeiden määrä (%)	50	68	52	51	62	62
Vieraskuntalaisten osuus lukion aloittaneista (%)	22	22	24	21	20	20
Ensisijaisten hakijoiden määrä / lukion aloituspaikat (%)	100	100	105	100	125	125
Päivälukion kaikkien kurssien lukumäärä (kpl)	3 248	2 391	3 100	2 405	2 393	2 393
Bruttokustannus € / opiskelija, kaikki vuosikurssit	9 439	9 778	9 397	4 738	6 934	
Lukioiden tilojen määrä (m ²)	25 423	23 105	25 424	23 105	23 105	23 105
Tilojen määrä (m ² / opiskelija)	10	9	10	9	9	8

Selonteko vuoden 2025 palvelualueen sisäisen valvonnan järjestämisestä

Selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta

Velvoite sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteosta tulee Kuntalaista (10.4.2015/410) 115 §. Toimialat laativat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteot vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Selonteoissa kuvataan tarpeelliset tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta.

Sivistyslautakunnan alaisilta palveluilta kerättiin tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta tilikaudella 2025 erillisellä itsearviointikyselyllä asiakkuusjohtajilta ja palvelupäälliköiltä. Tässä on yhteenveto saaduista vastauksista.

1. Ohjausympäristö

Ohjausympäristö vastuualueilla koetaan vastausten mukaan toimivaksi ja se pääsääntöisesti vastaa asetettuja tavoitteita. Kaupungin tasolla esiintyy kuitenkin joitakin vastuualueiden epäselvyyksiä, erityisesti tietosuojadokumentointiin ja rekisterinpitäjän rooliin liittyen. Perustason työnkuvat on laadittu, mutta tarkemmat tehtäväkuvaukset ovat osin vielä valmisteilla.

2. Riskienhallinta

Yksiköt ovat tuoneet esille omaan toimintaansa liittyvät riskit ja niiden mahdollisen toteutumisen riskienhallinnan raportoinnin yhteydessä, mikä koetaan olevan ajantasalla. Strategisia ja operatiivisia tavoitteita toivotaan selkeämmiksi.

3. Valvontatoimet

Valvontatoimenpiteet on pääsääntöisesti vastausten mukaan koettu riittäviksi, mutta esimerkiksi tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät rekisterinpitäjän edustajan vastuut ovat olleet erilaiset eri yksiköissä, esim. joissakin yksiköissä asiakkuusjohtajille ja joissakin palvelupäälliköillä. Päivitetyssä hallinto- ja toimintasäännöissä vastuuta on määritelty tarkemmin ja yhdenmukaisemmin.

4. Tiedonkulku

Vastauksissa koettiin, että tiedonkulku ja yhteistyö eri toimialojen välillä ei ole kaikilta osin riittävää tai edistä aina tavoitteisiin pääsemistä. Yleisen tiedonkulun haasteita vastauksissa todetaan, että asioista olisi hyvä tiedottaa ensin esihenkilöitä ja henkilöstöä ennen julkisuutta. Asiakaspalautejärjestelmän luominen on aloitettu, mutta esim. nuorisopalveluilla vielä kesken.

5. Havaitut puutteet ja kehittämistoimet sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa tilikauden aikana

Organisaatorakenteen takia kehittämistoimet koetaan osin haasteellisiksi. esim. n. 60 työntekijällä on vain yksi esihenkilö, joka on ainoa viranhaltija -statuksella oleva henkilö. Koetaan ettei resurssit riitä, vaikka työskentelee jatkuvasti pitkää päivää. Tositetarkastuksen ristiintarkastukseen on kiinnitetty huomiota ja asiasta on keskusteltu palvelualueen talouspäälliköiden kanssa. Tietosuojan vaikutusten arviointia on viety eteenpäin määrätietoisesti.

6. Toimenpiteiden kirjaaminen ja toteutumisen seuranta

Tietosuojaan liittyvät havainnot on käsitelty ja kirjattu tietosuojadokumentaatioon. Samoin muita dokumentaatioita ylläpidetään säännöllisesti esimerkiksi valmiussuunnitelmat, johdon raportoinnit, WPro-suunnittelu ja ilmoitukset, työhyvinvointisuunnittelu, Aino. Mikäli yksikkö ei ole toimivaltainen jossain asiassa, niin havainnot viedään toimivaltaiselle taholle esimerkiksi kokouksissa.

7. Mitä toimia aiotaan tehdä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi tulevalla tilikaudella?

Tulevalla tilikaudella jatketaan työnjohtajien kanssa riskien tunnistamista ja niiden läpikäyntiä ja sitä, miten riskit voidaan minimoida. Olisi hyvä myös, että riskienhallintaa tuotaisiin enemmän esille palvelualuekohtaisesti. Sisäisen

valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisessa tärkeää on myös tulevaisuuden ennakointi eli sen pohtiminen, mitkä toimet kannattaa tehdä missäkin järjestyksessä ja mitä priorisoida.

8. Kuopion kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan painopisteiden huomioiminen toiminnassa

Painopiste 1: Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

- Talouden tasapainottamisohjelmaa seurataan samalla, kun tehdään kuukausittain johdon raportointia ja siihen liittyvää talousseurantaa. Tasapainottamisohjelmaa on toimeenpantu ja toimenpiteitä edistetty aikataulussaan lukuun ottamatta esim. palveluverkkoon kohdistettuja säästöjä, joka odottaa poliittista päätöstä. Talouden tasapainottamisohjelma ja siihen liittyvät toimenpiteet ovat aiheena esihenkilöiden kokouksissa. Esihenkilöt vievät asiat tiedoksi omalle henkilöstölleen.

Painopiste 2: Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

- Kriittisiin prosesseihin liittyvä jatkuvuussuunnitelma on huomioitu valmiussuunnitelmassa, joka päivitetään joka vuosi elokuussa. Päivittämisessä ovat mukana kaikki työnjohtajat ja palvelupäällikkö. Kehittämiskohteeksi tunnistettiin saattaa yhteen kaikkien palvelualueelle kuuluvien yksiköiden valmiussuunnitelmat tietyllä tasolla.

Painopiste 3: Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

- Henkilöstön hyvinvoinnin huomioimista on pyritty edistämään toimenpiteiden valmistelussa ja toimeenpanossa ja viestimällä toimenpiteiden vaikutuksesta henkilöstöön. Henkilöstön hyvinvointisuunnitelma laaditaan vuosittain. Toisaalta tavoite koetaan ristiriitaiseksi eikä ole aina toteutunut, sillä on jouduttu tinkimään mm. työnohjauksista ja henkilöstöresurssit ovat tiukentuneet.

HTV- ja sairauspoissaoloseuranta Sivistyslautakunnan alaisten palveluissa

HTV määrät SIVISTYSLAUTAKUNNAN ALAISET PALVELUT	TP 2022 htv	TP 2023 htv	TP 2024 htv	TP 2025 htv	Muutos 2024 / 2025 htv	Muutos 2024 / 2025 %
Varhaiskasvatuspalvelut	1168,1	1 262,1	1 250,7	1 184,8	-65,9	-5,3 %
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	1097,5	1 145,4	1 146,5	1 133,5	-13,0	-1,1 %
Nuorisopalvelut	49,2	50,8	50,9	51,8	0,9	1,8 %
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	170,3	186,4	193,7	195,1	1,4	0,7 %
Johdon tukipalvelut	15,0	9,8	7,6	2,8	-4,8	-63,2 %
Palvelut yhteensä	2500,1	2 654,5	2 649,4	2 568,0	-81,4	-3,1 %

Sivistyslautakunnan alaisten palveluiden henkilötöyvuosimäärä väheni vuonna 2025 81,4 henkilötöyvuodella. Varhaiskasvatuksessa vähennystä tuli avustajien määrän vähentymisellä ja päiväkotien täyttöasteen tehostamisella. Myös perhepäivähoitajien määrä laskee edelleen.

Perusopetuksessa vuoden 2024 aikana poistui pidennetyn oppivelvollisuuden lasten kanssa työskennelleiden avustajien henkilötöyvuodet. Samoin hanketoiminta vähensi henkilötöyvuosien määrää.

Sairauspoissaolot SIVISTYSLAUTAKUNNAN ALAISET PALVELUT	TP 2022 htv	TP 2023 htv	TP 2024 htv	TP 2025 htv	Muutos 2024 / 2025 htv	Muutos 2024 / 2025 %
Varhaiskasvatuspalvelut	27,3	23,8	23,1	22,0	-1,1	-4,8 %
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	16,5	15,2	14,0	13,8	-0,2	-1,4 %
Nuorisopalvelut	21,2	22,7	15,3	15,9	0,6	3,9 %
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	9,2	11,6	8,4	7,1	-1,3	-15,5 %
Palvelut yhteensä	21,0	19,1	17,9	17,1	1,3	7,3 %

Sairauspoissaolojen määrä on laskenut kolmena vuotena peräkkäin.

Käyttötalousosan toteutuminen

KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN		TP 2024	TA-2025 + tamut	TP 2025	Erotus TA25 / TP25	Toteuma % Lask.=100 %	Muutos % TA25 / TP25	Muutos % TP24 / TP25
TILINPÄÄTÖS 2025								
VARHAIS- KASVATUS- PALVELUT	Toimintatuotot	5 015 536	4 105 000	4 562 918	457 918	111,2 %	11,2 %	-9,0 %
	Henkilöstökulut	-54 418 805	-52 740 500	-53 370 329	-629 829	101,2 %	1,2 %	-1,9 %
	Vuokrat	-16 795 598	-17 340 000	-17 174 007	165 993	99,0 %	-1,0 %	2,3 %
	Muut kulut	-30 594 988	-30 922 000	-30 545 169	376 831	98,8 %	-1,2 %	-0,2 %
	Toimintakulut yht.	-101 809 391	-101 002 500	-101 089 505	-87 005	100,1 %	0,1 %	-0,7 %
	Toimintakate	-96 793 855	-96 897 500	-96 526 587	370 913	99,6 %	-0,4 %	-0,3 %
PERUSOPETUS- PALVELUT	Toimintatuotot	6 225 764	7 299 000	6 794 693	-504 307	93,1 %	-6,9 %	9,1 %
	Henkilöstökulut	-69 925 934	-71 057 200	-70 767 394	289 806	99,6 %	-0,4 %	1,2 %
	Vuokrat	-35 092 984	-35 661 000	-35 622 670	38 330	99,9 %	-0,1 %	1,5 %
	Muut kulut	-23 810 146	-24 317 000	-23 448 728	868 272	96,4 %	-3,6 %	-1,5 %
	Toimintakulut yht.	-128 829 065	-131 035 200	-129 838 792	1 196 408	99,1 %	-0,9 %	0,8 %
	Toimintakate	-122 603 300	-123 736 200	-123 044 099	692 101	99,4 %	-0,6 %	0,4 %
NUORISO- PALVELUT	Toimintatuotot	506 695	376 000	624 745	248 745	166,2 %	66,2 %	23,3 %
	Henkilöstökulut	-2 346 456	-2 292 900	-2 469 416	-176 516	107,7 %	7,7 %	5,2 %
	Vuokrat	-2 039 851	-1 750 500	-1 786 167	-35 667	102,0 %	2,0 %	-12,4 %
	Muut kulut	-483 037	-498 000	-448 194	49 807	90,0 %	-10,0 %	-7,2 %
	Toimintakulut yht.	-4 869 345	-4 541 400	-4 703 776	-162 376	103,6 %	3,6 %	-3,4 %
	Toimintakate	-4 362 649	-4 165 400	-4 079 031	86 369	97,9 %	-2,1 %	-6,5 %
LUKIO- KOULUTUS	Toimintatuotot	1 529 734	736 000	1 187 025	451 025	161,3 %	61,3 %	-22,4 %
	Henkilöstökulut	-15 189 730	-14 218 200	-15 231 491	-1 013 291	107,1 %	7,1 %	0,3 %
	Vuokrat	-6 191 303	-6 227 000	-6 281 866	-54 866	100,9 %	0,9 %	1,5 %
	Muut kulut	-3 952 846	-3 398 000	-3 438 236	-40 236	101,2 %	1,2 %	-13,0 %
	Toimintakulut yht.	-25 333 879	-23 843 200	-24 951 594	-1 108 394	104,6 %	4,6 %	-1,5 %
	Toimintakate	-23 804 145	-23 107 200	-23 764 569	-657 369	102,8 %	2,8 %	-0,2 %
TOISEN ASTEEN YHTEISTYÖ	Toimintatuotot	979 431	607 000	919 190	312 190	151,4 %	51,4 %	-6,2 %
	Henkilöstökulut	-433 434	-314 300	-577 155	-262 855	183,6 %	83,6 %	33,2 %
	Vuokrat	-5 414	0	-6 524	-6 524	-	-	20,5 %
	Muut kulut	-469 449	-292 000	-372 734	-80 734	127,6 %	27,6 %	-20,6 %
	Toimintakulut yht.	-908 297	-606 300	-956 413	-350 113	157,7 %	57,7 %	5,3 %
	Toimintakate	71 134	700	-37 223	-37 923	-5317,6 %	-5417,6 %	-152,3 %
TUKIPALVELUT	Toimintatuotot	26 504	2 000	606	-1 394	30,3 %	-69,7 %	-97,7 %
	Henkilöstökulut	-505 373	-274 100	-214 911	59 189	78,4 %	-21,6 %	-57,5 %
	Vuokrat	-181 311	-185 000	-182 562	2 438	98,7 %	-1,3 %	0,7 %
	Muut kulut	-75 679	-71 000	-48 181	22 819	67,9 %	-32,1 %	-36,3 %
	Toimintakulut yht.	-762 363	-530 100	-445 653	84 447	84,1 %	-15,9 %	-41,5 %
	Toimintakate	-735 858	-528 100	-445 048	83 052	84,3 %	-15,7 %	-39,5 %
SIVISTYS- LAUTAKUNNAN ALAISET PALVELUT	TOIMINTATUOTOT	14 283 665	13 125 000	14 089 178	964 177	107,3 %	7,3 %	-1,4 %
	Henkilöstökulut	-142 819 734	-140 897 200	-142 630 696	-1 733 495	101,2 %	1,2 %	-0,1 %
	Vuokrat	-60 306 461	-61 163 500	-61 053 796	109 704	99,8 %	-0,2 %	1,2 %
	Muut kulut	-59 386 144	-59 498 000	-58 301 241	1 196 759	98,0 %	-2,0 %	-1,8 %
	TOIMINTAKULUT	-262 512 338	-261 558 700	-261 985 733	-427 033	100,2 %	0,2 %	-0,2 %
	TOIMINTAKATE	-248 228 673	-248 433 700	-247 896 555	537 144	99,8 %	-0,2 %	-0,1 %

Koulukohtaiset kustannukset 2025 euroa/ oppilas

Maaninkajärven koulu 256 opp
Kustannukset 11 515 €/opp
ilman vuokria 8 874 €/opp

Nilsin lukio 87 opp
Kustannukset 14 675 €/opp
ilman vuokria 11 104 €/opp

Palonurmen koulu 26 opp
Kustannukset 20 066 €/opp
ilman vuokria 15 356 €/opp

Nilsin yhtenäiskoulu 375 opp
Kustannukset 11 193 €/opp
ilman vuokria 7 992 €/opp

Pajulahden koulu 70 opp
Kustannukset 12 266 €/opp
ilman vuokria 8 380 €/opp

Juankosken koulu 110 opp
Kustannukset 16 304 €/opp
ilman vuokria 11 137 €/opp

Pulkonkosken koulu 20 opp
Kustannukset 27 277 €/opp
ilman vuokria 18 870 €/opp

Juankosken lukio 42 opp
Kustannukset 15 651 €/opp
ilman vuokria 9 865 €/opp

Käärnelahden koulu 77 opp
Kustannukset 12 643 €/opp
ilman vuokria 6 203 €/opp

Juantehtaan koulu 120 opp
Kustannukset 13 236 €/opp
ilman vuokria 9 612 €/opp

Muuruveden koulu 53 opp
Kustannukset 13 400 €/opp
ilman vuokria 9 832 €/opp

Von Wrightin koulu 197 opp
Kustannukset 10 761 €/opp
ilman vuokria 6 835 €/opp

Riistaveden yhtenäiskoulu 267 opp
Kustannukset 13 075 €/opp
ilman vuokria 8 153 €/opp

Pihkainmäen koulu 118 opp
Kustannukset 11 345 €/opp
ilman vuokria 7 957 €/opp

Karttulan kissakuusen koulu 209 opp
Kustannukset 15 447 €/opp
ilman vuokria 9 340 €/opp

Vehmersalmen koulu 128 opp
Kustannukset 15 346 €/opp
ilman vuokria 9 895 €/opp

Kurkimäen koulu 118 opp
Kustannukset 10 411 €/opp
ilman vuokria 6 435 €/opp

Vehmasmäen koulu 129 opp
Kustannukset 9 481 €/opp
ilman vuokria 6 769 €/opp

0 10 20 km

Koulukohtainen menojen keskihinta (ei sisällä hallinnon kustannuksia) on 10 236 €/opp

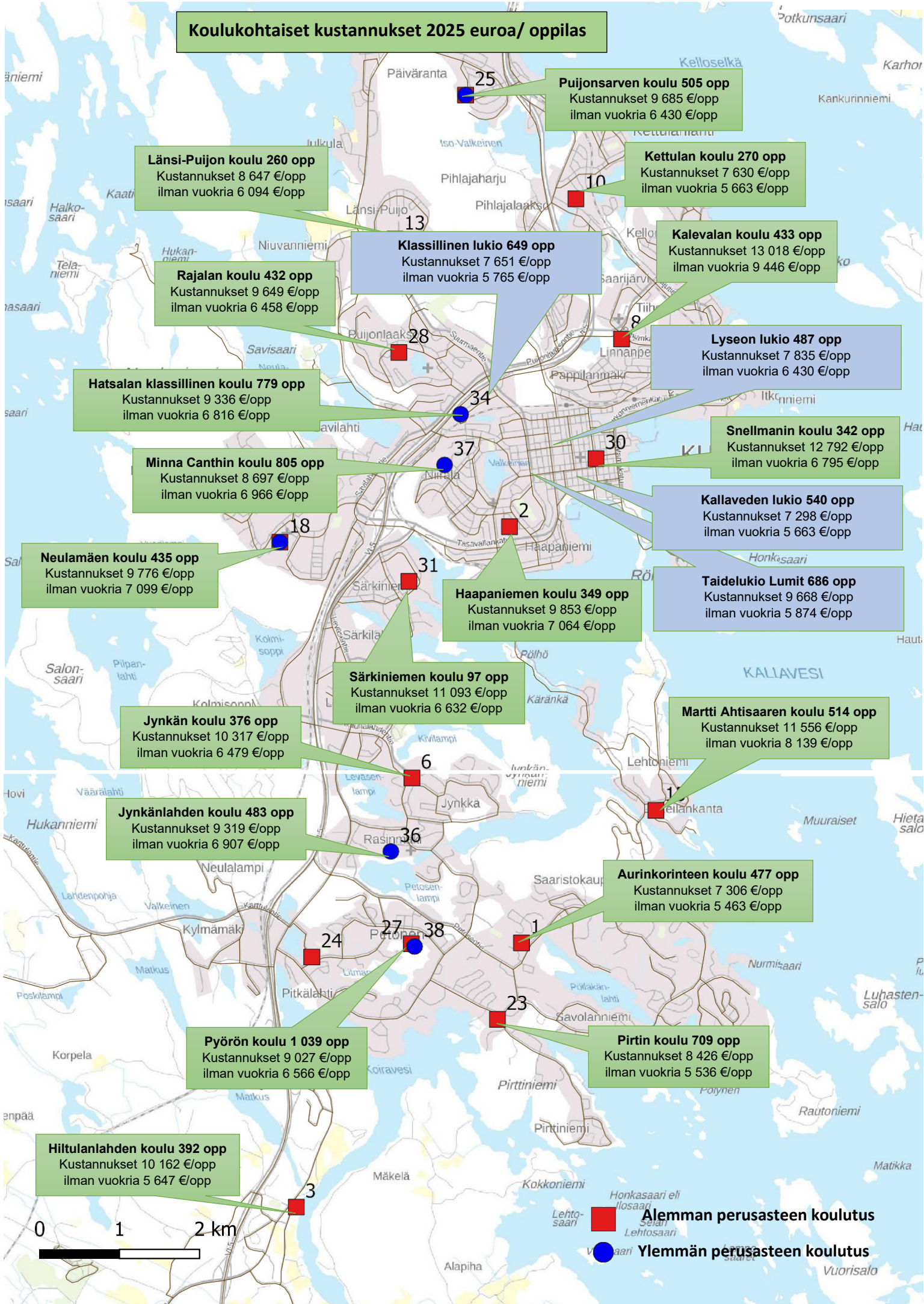
(ilman vuokria 7 067 €/opp)

Kaupunkialueen menojen keskihinta on 9 608 €/opp (ilman vuokria 6 692 €/opp)

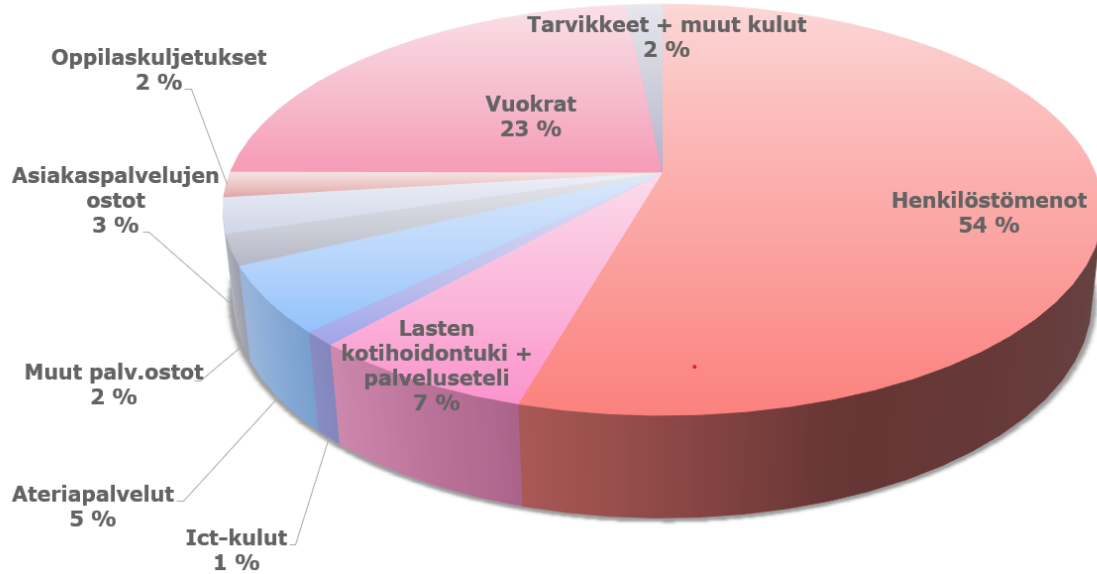
Maaseutualueen menojen keskihinta on 12 638 €/oppilas (ilman vuokria 8 500 €/opp)

Oppilasmäärät ovat vuoden 2025 keskiarvoja (20.9.2024 ja 20.9.2025 viralliset oppilasmäärät).

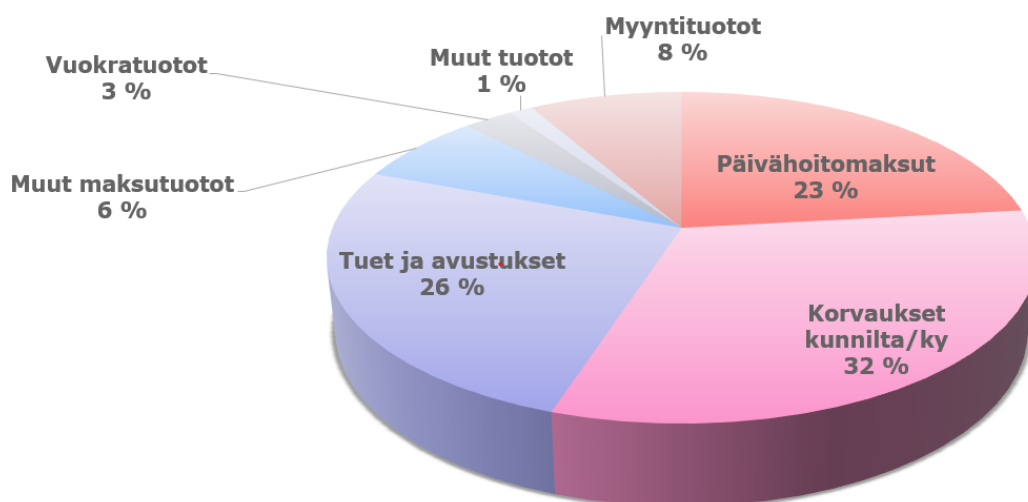
Koulukohtaiset kustannukset 2025 euroa/ oppilas

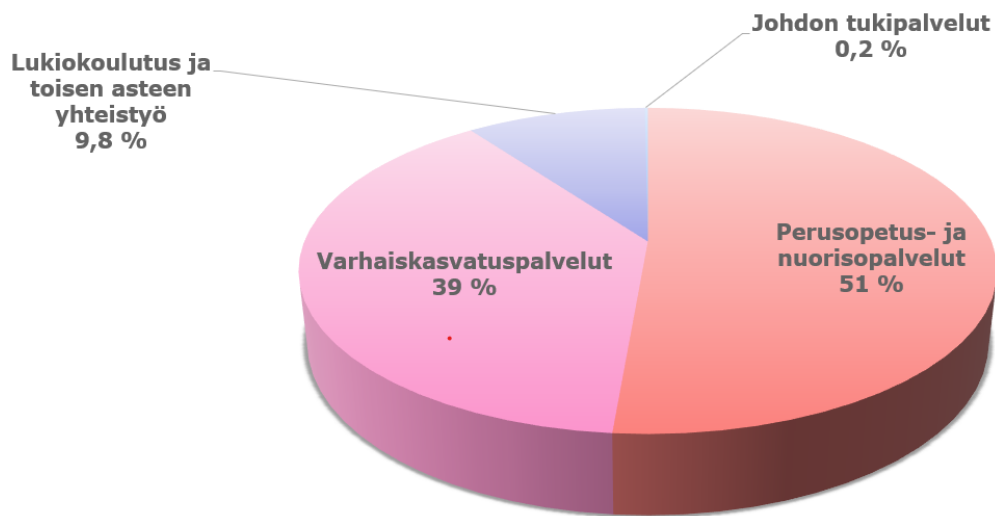
Sivistyslautakunnan menorakenne 2025 (-262,0 M€)

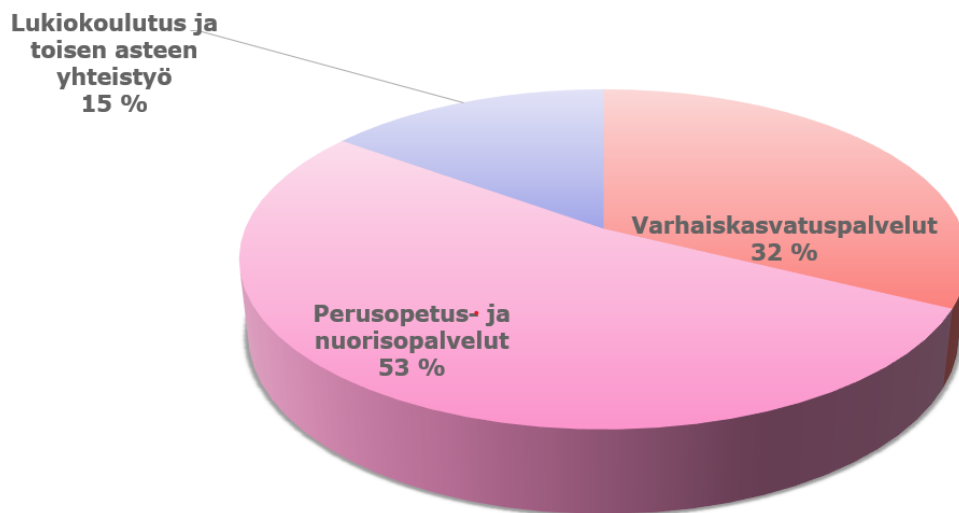
Sivistyslautakunnan tulorakenne 2025 (14,1 M€)

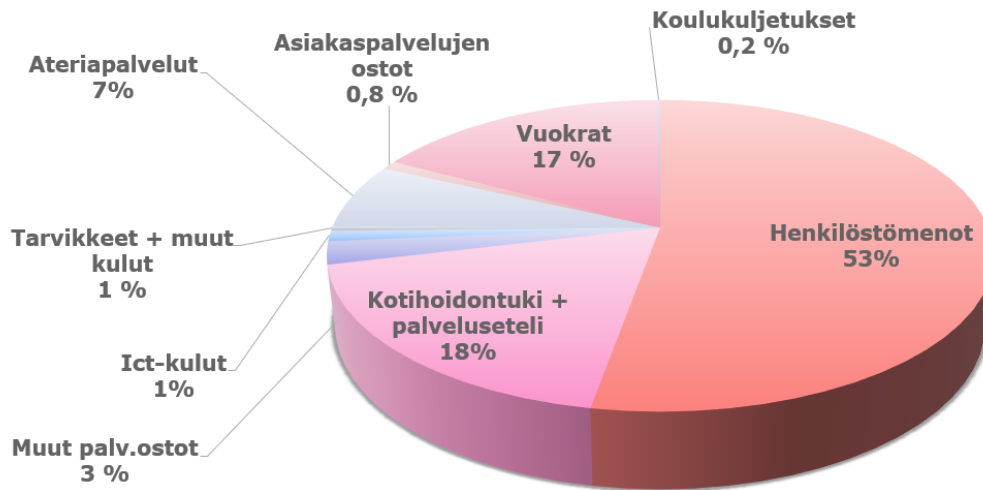
Vastuualueiden toteutumat / menot 2025 (-262,0 M€)

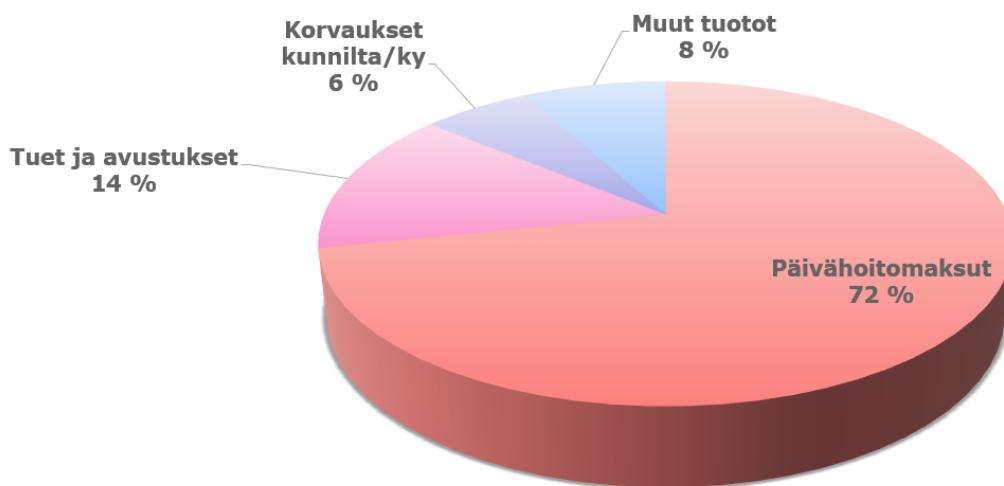
Vastuualueiden toteutumat / tulot 2025 (14,1 M€)

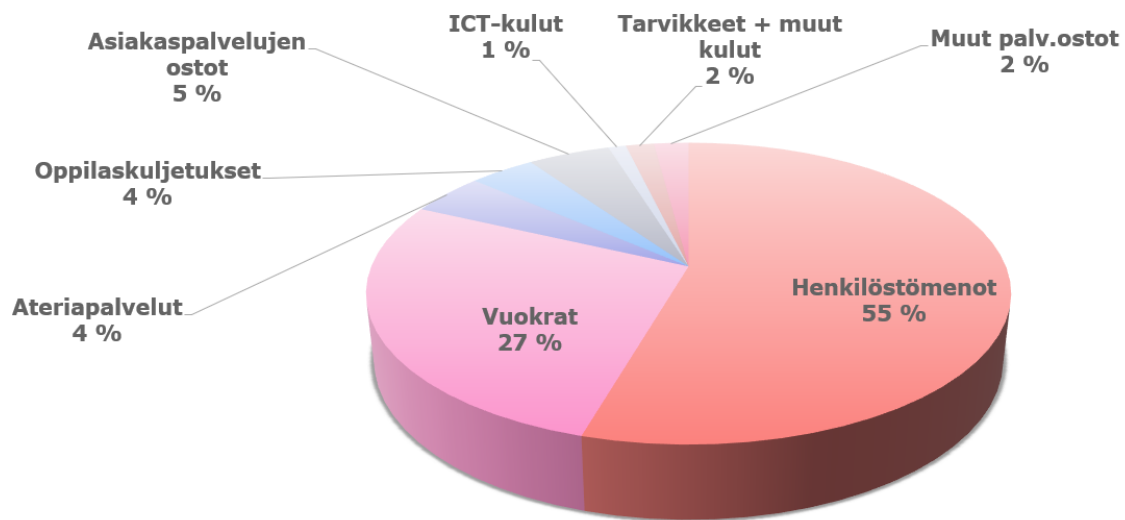
Varhaiskasvatuspalvelujen menorakenne 2025 (-101,1 M€)

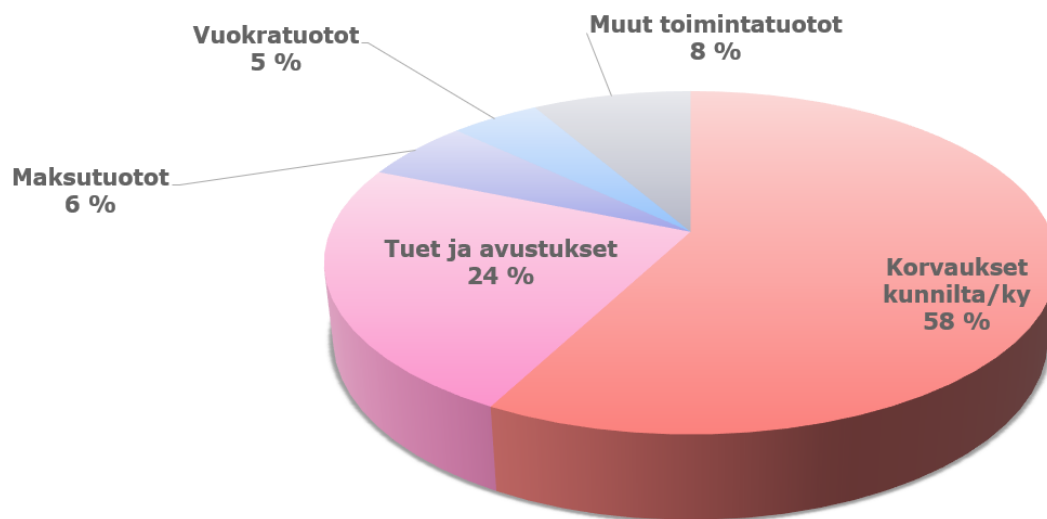
Varhaiskasvatuspalvelujen tulorakenne 2025 (4,6 M€)

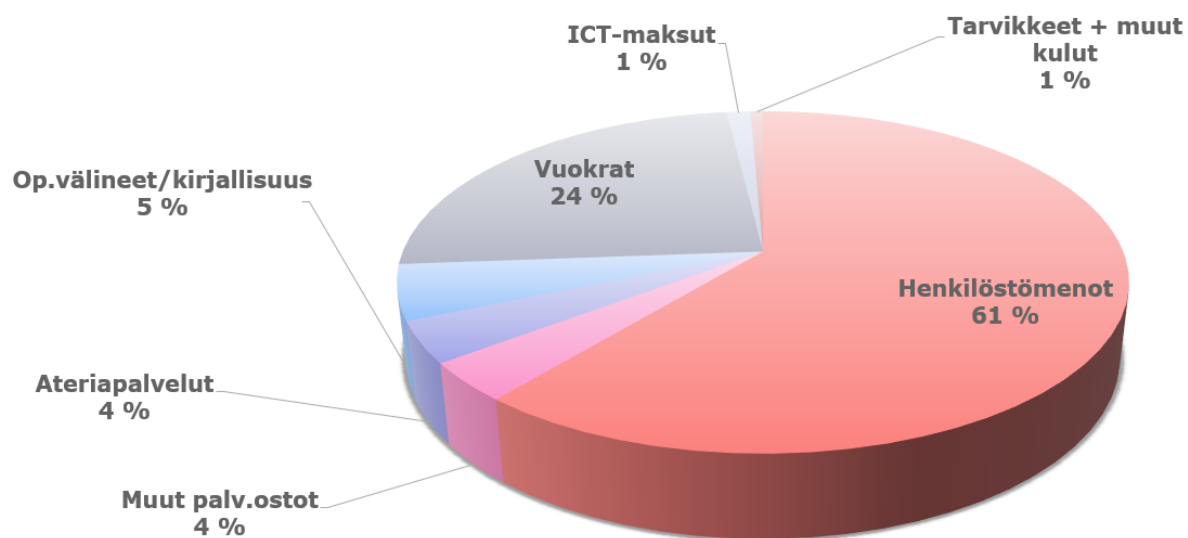
Perusopetuspalvelujen menorakenne 2025 (-129,8 M€)

Perusopetuspalvelujen tulorakenne 2025 (6,8 M€)

Lukiopalvelujen menorakenne 2025 (-25,9 M€)

Lukiopalvelujen tulorakenne 2025 (2,1 M€)

